

Partea II

Domeniul de intervenție: Armonizarea cadrului legal cu standardele internaționale							
Obiectivul I: Aderarea la instrumentele internaționale în domeniul drepturilor omului							
Ținta strategică A: Cadrul legal național complementat cu prevederile/recomandările acceptate de Republica Moldova în cadrul Evaluării Periodice Universale							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Ratificarea Protocolului Opțional la Pactul privind drepturile economice, sociale și culturale	1.1. Promovarea acțiunilor aferente ratificării Protocolului	MMPSF, Parlamentul	2017	1. Lege de ratificare adoptată		
		1.2. Ajustarea cadrului legal la prevederile Protocolului opțional	MJ, Guvernul, Parlamentul	2018	1. Proiect de lege aprobat		ONG, UNWomen, OHCHR
2	Ratificarea Convenției ONU cu privire la protecția tuturor persoanelor contra disparițiilor forțate	2.1. Promovarea acțiunilor aferente ratificării Convenției	MAI, Parlamentul	2018	1. Convenție ratificată		ONG, OHCHR
3	Examinarea oportunității ratificării amendamentelor la articolul 8 alin. 6 din Convenția Internațională privind Eliminarea Tuturor Formelor de Discriminare Rasială	3.1 Elaborarea unui studiu privind oportunitatea ratificării amendamentelor la articolul 8 alin 6 din Convenție	MJ, MAEIE, MMPSF, BRI	2018	1. Studiu elaborat		ONG, UNWomen, OHCHR
4	Asigurarea condițiilor pentru implementarea în dreptul intern al Republicii Moldova a	4.1. Efectuarea unui studiu privind condițiile de implementare în dreptul intern al Republicii Moldova a constatărilor (deciziilor)	MJ, MAEIE	2018	1. Studiu elaborat 2. Recomandări formulate		ONG, PNUD, OHCHR

	constatărilor (deciziilor) organelor de control pentru aplicarea principalelor tratate ale ONU în domeniul drepturilor omului	organelor de control pentru aplicarea principalelor tratate ale ONU în domeniul drepturilor omului					
		4.2. Amendarea cadrului legal și instituirea mecanismului pentru implementarea în dreptul intern al Republicii Moldova a constatărilor (deciziilor) organelor de control pentru aplicarea principalelor tratate ale ONU în domeniul drepturilor omului	MJ, Guvernul, Parlamentul	2019-2020	1. Proiect de act normativ adoptat 2. Mecanism creat		ONG, PNUD, OHCHR
Ținta strategică B: Continuarea procesului de pregătire și identificare a potențialului statului referitor la ratificarea Cartei europene a limbilor regionale sau minoritare							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Configurarea opțiunilor de ratificare a Cartei Europene a Limbilor Regionale sau Minoritare	1.1. Revizuirea și clarificarea angajamentelor care vor fi asumate pentru fiecare limbă	BRI, MAEIE	2017	1. Numărul de angajamente revizuite și agreate		Experții naționali Societatea civilă, Organizațiile persoanelor aparținând minorităților naționale, partenerii internaționali
		1.2. Implementarea proiectului pilot privind stimularea aplicării prevederilor Cartei în 7 localități compact populate de către persoanele aparținând minorităților naționale	BRI	2019	1. 7 proiecte pilotate în 7 localități		APL, organizațiile etno-culturale, partenerii internaționali (Oficiul Consiliului

							Europei în Republica Moldova), Societatea civilă
		1.3. Evaluarea oportunității de implementare a Cartei, în urma exercițiului de pilotare a aplicabilității tratatului în 7 localități	BRI	2020	1. Studiu elaborat 2. Recomandări formulate		APL, organizațiile etno-culturale, partenerii internaționali (Oficiul Consiliului Europei în Republica Moldova), Societatea civilă

Domeniul de intervenție: Accesul la Justiție

Obiectivul I: Asigurarea accesului la justiție pentru toți justițabili

Ținta strategică A: Acces la justiție asigurat pentru toți justițabili

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Facilitarea accesului la justiție prin implementarea dosarului electronic	1.1. Modificarea cadrului normativ relevant	MJ, Parlamentul	2017-2019	1. Proiect de lege cu privire la modificarea Codului de Procedură Civilă, Codului de Procedură Penală, Codului Contravențional, Legii cu privire la avocatură elaborat și adoptat		CSM
2	Extinderea programului integrat de gestionare a dosarelor (PIGD) unic pentru întreg sistemul judecătoresc din Republica Moldova	2.1. Conectarea obligatorie a adreselor electronice ale avocaților la PIGD	MJ, UAM	2019	1. Numărul de avocați conectați 2. Numărul de cereri și referințe depuse prin intermediul PIGD-ului unic		CSM

		2.2. Conectarea obligatorie a adreselor electronice ale procurorilor la PIGD	MJ, CSP, PG	2019	1. Numărul de procurori conectați 2. Numărul de rechizitorii transmise în instanțe prin intermediul PIGD-ului unic		
		2.3. Oferirea posibilității conectării benevole la PIGD pentru orice justițiabili	MJ	2020	1. Numărul de justițiabili conectați 2. Numărul de cereri depuse prin intermediul PIGD-ului unic		CSM
		2.4. Crearea mecanismului de comunicare între instanțele de judecată și justițiabili	MJ	2020	1. Numărul de citații expediate electronic 2. Numărul de înștiințări expediate		CSM
3	Asigurarea accesului în sediul instanțelor de judecată pentru persoanele cu dizabilități	3.1. Ajustarea condițiilor în actualele sedii ale instanțelor de judecată pentru accesul persoanelor cu dizabilități	MJ, Curțile de Apel, CSJ	2021	1. Numărul de sedii ajustate		CSM
		3.2. Dotarea obligatorie a sediilor noi ale instanțelor de judecată cu rampe de acces	MJ	2021	1. Numărul de sedii construite cu acces liber pentru persoanele cu dizabilități		CSM

Ținta strategică B: Asistență juridică garantată de stat acordată beneficiarilor

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Consolidarea capacităților Oficiilor Teritoriale de acordare a asistenței juridice garantate de stat	1.1. Evaluarea necesităților Oficiilor teritoriale de acordare a asistenței juridice garantată de stat	CNAJGS, Of. teritoriale CNAJGS	2018	1. Studiu elaborat, supus discuțiilor publice și aprobat 2. Recomandări formulate		MJ
1.2. Asigurarea calității Asistenței Juridice Garantate de Stat		CNAJGS, Of. teritoriale ale CNAJGS,	2018 – 2021	1. Raport anual elaborat și publicat 2. Numărul anual al beneficiarilor asistenței juridice primare și calificate garantate de stat pe cauze civile, penale și contravenționale 3. Numărul de avocați instruiți care acordă asistență juridică garantată de stat		MJ INJ	
1.3. Abilitarea juridică a populației		CNAJGS, Of. teritoriale ale CNAJGS	2020	1. Numărul parajuriștilor din localitățile urbane și rurale contractați pentru acordarea asistenței juridice 2. Numărul para-juriștilor instruiți pentru acordarea asistenței juridice		MJ MF	

		1.4. Crearea și susținerea unei rețele de parajuriști în UTA Găgăuzia	CNAJGS	2020	1. Rețea creată 2. Număr de parajuriști incluși în rețea		
2	Facilitarea accesului la justiție pentru persoanele cu dizabilități mintale	2.1. Instruirea avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat persoanelor cu dizabilități mintale	CNAJGS, INJ	2018 – 2021	1. Numărul de avocați instruiți anual 2. Numărul anual a justițiabililor cu dizabilități mintale cărora li s-a acordat asistență juridică garantată de stat		Partenerii de dezvoltare UNHCR, CDA
3	Facilitarea accesului la justiție solicitanților de azil și refugiaților	3.1. Instruirea avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat solicitanților de azil și refugiaților	CNAJGS, INJ	2018 – 2021	1. Numărul de avocați instruiți anual 2. Numărul anual a solicitanților de azil și refugiaților cărora li s-a acordat asistență juridică garantată de stat		Partenerii de dezvoltare UNHCR, CDA
4	Asigurarea suportului juridic calificat victimelor infracțiunilor	4.1. Evaluarea necesităților de suport juridic victimelor infracțiunilor	PG, CNAJGS	2018-2019	1. Studiu elaborat 2. Recomandări formulate		UAM, OHCHR
		4.2. Dezvoltarea programelor de suport destinate victimelor infracțiunii	MMPSF	2019	1. Program elaborat 2. Numărul de campanii de informare a victimelor infracțiunii privind existența programelor de suport și modul de accesare a acestora		OHCHR, UNICEF, Promo Lex, IRP, Amnesty, CNPAC, CIPPDF, La Srada
Obiectivul II: Asigurarea respectării drepturilor omului în sistemul de executare a pedepselor penale							
Ținta strategică A: Toate persoanele private de libertate sunt deținute cu respectarea normelor naționale în privința persoanelor private de libertate							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri

1	Implementarea politicii statului în domeniul punerii în aplicare a pedepselor și măsurilor privative de libertate cu scopul reintegrării sociale a persoanelor reținute	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare a Serviciului Penitenciar din Republica Moldova (2016 - 2020)	MJ	2017 – 2020	<ul style="list-style-type: none"> 1. Rata plângerilor depuse de deținuți privind condițiile de detenție 2. Rata condamnărilor RM la CtEDO pentru condiții de detenție 3. Rata cazurilor de violență între deținuți 4. Numărul de psihologi/asitenți sociali angajați în instituțiile penitenciare 5. Rata personalului din penitenciare instruit și consiliat psihologic 6. Numărul de instituții penitenciare construite/ reconstruite 7. Numărul structurilor de escortare a deținuților create la nivel de penitenciar 8. Numărul de mijloace auto achiziționate/modernizate pentru escortarea deținuților 		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a Strategiei și modificarea ei, după caz	MJ, DIP	2018	<ul style="list-style-type: none"> 1. Raport elaborate 2. Impact estimat, Strategie modificată, după caz 		
2	Consolidarea capacităților personalului din instituțiile psiho-neurologice și izolatoarelor de detenție în domeniul standardelor relevante ale drepturilor omului	2.1. Instruirea personalului din instituțiile psiho-neurologice și din cadrul comisarariatelor de poliție	MMPSF, MS, IGP	2017-2020	<ul style="list-style-type: none"> 1. Numărul de persoane instruite 		ONG, OAP
		2.2. Îmbunătățirea mecanismelor de investigare promptă, minuțioasă și efectivă a plângerilor de tortură și tratamente inumane și degradante în conformitate cu standardele și recomandările internaționale în adresa Republicii Moldova	PG	2018	<ul style="list-style-type: none"> 1. Rata plângerilor privind aplicarea torturii și tratamentelor inumane și degradante în instituțiile psiho-neurologice și a izolatoarelor de detenție 2. Rata cauzelor investigate urmare a plângerilor depuse privind aplicarea torturii și tratamentelor inumane și degradante 3. Rata condamnărilor RM la CtEDO pentru aplicarea torturii și tratamentelor inumane și degradante 		
		2.3. Îmbunătățirea accesului la	MMPSF,	2021	<ul style="list-style-type: none"> 1. Numărul solicitărilor serviciilor 		

		serviciile medicale, psihosociale și de sănătate mintală a tuturor persoanelor în detenție, în special celor ce aparțin grupurilor vulnerabile	MS, MJ		medicale, psihosociale și de sănătate mintală 2. Rata cazurilor de acordare a serviciilor medicale, psihosociale și de sănătate mintală dezagregate pe ani și categorii de grupuri vulnerabile		
Ținta strategică B: Rata de executare a pedepselor alternative detenției							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul probațiunii	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Probațiunii (2016 - 2020)	MJ, INP	2017 – 2020	1. Numărul sentințelor de condamnare la pedepse neprivative de libertate dezagregate pe ani 2. Raport anual al serviciului de probațiune privind executarea pedepselor non-privative de libertate 3. Numărul de birouri de probațiune dotate 4. Numărul de mijloace tehnice necesare monitorizării electronice 5. Rata recidivelor infracționale comise de condamnaților supuși probațiunii dezagregate pe ani 6. Numărul condamnaților supuși probațiunii angajați în câmpul muncii post-executare		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a Strategiei și modificarea acesteia, după caz	MJ, INP	2018	1. Raport elaborat 2. Impact estimat, Strategia modificată, după caz		
Obiectivul III: Realizarea politicii naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane							
Ținta strategică A: Asigurarea prevenirii și combaterii traficului de ființe umane							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii	1.1. Adoptarea Strategiei	Cancelaria	2017	1. Documente aprobate/adoptate		MAEIE

	statului în domeniul prevenirii și combaterii traficului de ființe umane	naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2017-2022 și a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2019	de Stat, Secretariat TFU, Guvernul				MAI MMPSF MF MS
		1.2. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane pentru anii 2017-2022 și a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2019	Cancelaria de Stat, Secretariat TFU	2020	1. Gradul de cooperare între instituțiile actorii relevanți guvernamentali și non-guvernamentali în domeniul combaterii traficului de ființe umane 2. Campanii de informare și sensibilizare a publicului larg despre fenomenul TFU 3. Numărul de persoane – victime/prezume victime a TFU - beneficiare de asistență în cadrul procedurii de repatriere dezagregat pe ani 4. Numărul de victime/prezume victime a TFU care au beneficiat de asistență medicală 5. Numărul de sentințe de condamnare pentru comiterea infracțiunilor de TFU 6. Numărul victimelor infracțiunilor de TFU și cuantumul compensațiilor de care au beneficiat acestea		MAEIE MAI MMPSF MF MS MEdu
Ținta strategică B: Funcționarea eficientă a Sistemului național de referire pentru protecția și asistența victimelor și potențialelor victime a traficului de ființe umane (SNR) în proporție de 100% la orice nivel de administrație publică							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea urmăririi penale a traficantilor, cu sentințe proporționale gravității crimelor de trafic	1.1. Stabilirea competenței materiale a organului de urmărire penală al Centrului de combatere TFU și al Procuraturii Generale pe infracțiuni prevăzute de art.: 158, 165, 165/1, 175/1, 2016, 208/1, 208/2, 213/1 Cod Penal, precum și	PG, CCTFU, Secretariat TFU	2017-2021	1. Numărul dosarelor instrumentate și trimise în judecată potrivit articolelor menționate 2. Numărul de sentințe prin care infracțiunile prevăzute de articolele menționate au fost recalificate, dezagregat pe ani nemotivat		ONG

		infraacțiunile conexe sau similare acestora					
2	Instruirea obligatorie orientată pe aspectele de gen pentru judecători, procurori, polițiști și alți angajați ai organelor de drept privind prevederile legale referitoare la traficul de ființe umane	2.1. Organizarea instruirilor pentru judecători și procurori privind prevederile legale internaționale și naționale referitoare la violența în bază de gen	INJ	Permanent	1. Numărul de persoane instruite 2. Numărul cursurilor organizate		
3	Negocierea și semnarea acordurilor bilaterale și multilaterale cu țările de destinație pentru traficul de ființe umane	3.1. Promovarea acțiunilor în vederea semnării acordurilor bilaterale și multilaterale	MAEIE, MAI, Secreteriat TFU	2018	1. Numărul de negocieri organizate 2. Acorduri semnate		

Obiectivul IV: Consolidarea Instituțiilor Naționale de Protecție a Drepturilor Omului

Ținta strategică A: Oficiul Avocatului Poporului acreditat cu statutul "A"

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea funcționalității Oficiului Avocatului Poporului conform Principiilor de la Paris	1.1. Evaluarea necesităților OAP, în contextul reorganizării instituției	OAP, Guvernul	2018	1. Studiu de evaluare elaborat 2. Recomandări implementate		CoE
		1.2. Amendarea Legii cu privire la Avocatul Poporului potrivit avizului Comisiei de la Veneția	MJ, Parlamentul, OAP	2017	1. Proiect adoptat		
		1.3. Reconstrucția sediului OAP conform cerințelor minime pentru securitatea și sănătatea muncii, inclusiv adaptarea la necesitățile persoanelor cu dizabilități	OAP, Guvernul	2018	1. Resurse financiare alocate 2. Sediul reconstruit		
2	Formalizarea și instituționalizarea Ombudsmanului în psihiatrie cu asigurarea unui mandat independent	2.1. Modificarea cadrului legal	MS, MMPSE, Parlamentul	2018	1. Cadrul legal modificat și adoptat		OAP
		2.2. Instituționalizarea Ombudsmanului în psihiatrie	MS, MMPSE, Parlamentul	2018	2. Numirea Ombudsmanului în psihiatrie		OAP

Ținta strategică C: Accesibilitatea serviciilor Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității pentru toate persoanele

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea funcționalității Consiliului pentru prevenirea și eliminarea discriminării și asigurarea egalității în vederea asigurării unei protecții efective victimelor discriminării	1.1. Amendarea Legii cu privire la asigurarea egalității nr. 121 în vederea consolidării mandatului membrilor Consiliului și competențelor de investigare și sancționare	MJ, CPEDAE, Parlament	2017	1. Lege intrată în vigoare sau CPEDAE deține un mandat clar de investigare și sancționare a faptelor de discriminare și membrii Consiliului au statut permanent		CoE
2	Asigurarea că informația despre CPEDAE, dar și serviciile acestuia sunt accesibile, adaptate pentru persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități, dar și minoritățile naționale și lingvistice, persoanelor din zonele rurale	2.1. Evaluarea necesităților CPEDAE în vederea asigurării accesibilității serviciilor și informației privind activitatea Consiliului pentru persoanele cu dizabilități, minoritățile naționale și lingvistice, persoanelor din zonele rurale	CPEDAE	2017	1. Rezultatele evaluării necesităților disponibile și publice		
		2.2. Asigurarea cu spațiu care ar fi adaptat necesităților persoanelor cu diverse tipuri de dizabilități și potrivit pentru a fi înregistrat în calitate de operator de date cu caracter personal	Cancelaria de Stat	2018	1. Sediul accesibil pentru necesitățile persoanelor cu dizabilități și potrivit pentru a fi înregistrat în calitate de operator a datelor cu caracter personal		
		2.3. Publicarea informației despre CPEDAE, dar și serviciile acestuia accesibile persoanelor cu dizabilități senzoriale, minoritățile naționale și lingvistice, persoanelor din zonele rurale	CPEDAE	2018	1. Informație accesibilă cu privire la serviciile CPEDAE pentru persoanele cu dizabilități senzoriale, minoritățile naționale și lingvistice, persoanelor din zonele rurale		

3	Revizuirea cadrului normativ care reglementează activitatea și competențe CPEDAE în baza recomandărilor oferite în studiile realizate/existente	3.1. Elaborarea proiectului de modificarea a cadrului normativ	MJ	2017	1. Proiect elaborat și aprobat		CPEDAE OHCHR ONG
---	---	--	----	------	--------------------------------	--	------------------------

Domeniul de intervenție: Transparența, accesul la informație și libertatea de exprimare și asociere

Obiectivul I: Asigurarea libertății de exprimare, a pluralismului și transparenței

Ținta strategică A: Poziția Republicii Moldova avansată în clasamentele internaționale a libertății media de la 56 din 100 la 86 din 1001

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Elaborarea și adoptarea unui nou Cod al Audiovizualului	1.1. Reglementarea detaliată a noțiunilor de proprietar, investitor în domeniul media, cota de piață media, cota de licență media, cota de publicitate	Parlamentul, CCA	2018	1. Cod elaborat și aprobat		OSCE
		1.2. Includerea în noul Cod al Audiovizualului monitorizarea permanentă în ceea ce privește produsul străin, cota de publicitate deținută	CCA, Parlamentul	2018-2019	1. Proiect de modificare elaborat și adoptat		OSCE
		1.3. Adoptarea măsurilor pentru stimularea caselor de producție media naționale în domeniul social, medical, justiție, anticorupție, minorități etnice	CCA, Parlamentul	2019	1. Volumul producției realizate și difuzate (audiențe)		OSCE
2	Limitarea concentrării proprietății asupra mass media și	2.1. Consolidarea capacităților Consiliului Concurenței în vederea respectării principiului pluralismului	Consiliul Concurenței	2019	1. Proiect de lege elaborat și adoptat		

¹ Raportul Freedom House disponibil la: <https://freedomhouse.org/report/freedom-press/2016/moldova>

	asigurarea pluralismului mass media	mass-media și liberei concurențe					
		2.2. Crearea mecanismului de limitare a concentrării proprietății asupra mass-media	Consiliul Concurenței		1. Mecanism creat și funcțional		
3	Crearea mecanismelor de reglementare efectivă a drepturilor omului în mediul on line			2021	1. Cadru normativ modificat		
4	Adoptarea unei noi legi cu privire la publicitate		Parlamentul	2018	1. Lege adoptată		
Obiectivul II: Asigurarea accesului la informație și libertății de asociere							
Ținta strategică A: Accesul la informație și libertatea de asociere reglementate și exercitate pe întreg teritoriul Republicii Moldova							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Modificarea Legii privind accesul la informație	1.1. Includerea unor prevederi speciale pentru jurnaliști și ONG-uri care activează în interes public	MJ	2020	1. Cadru normativ modificat și adoptat		
		1.2. Specificarea prevederilor clare în ceea ce privește categoria de informații care sunt publice	MJ	2020			
		1.3. Asigurarea siguranței jurnaliștilor	MJ	2020			
2	Adoptarea Proiectului de lege privind Concepția securității informaționale a Republicii Moldova		Parlamentul	2018	1. Lege adoptată		
3	Supravegherea spațiului informațional autohton prin monitorizarea	3.1. Elaborarea rapoartelor privind supravegherea spațiului informațional	CCA	Semestri al 2017-2021	1. Raport elaborat și publicat		

	serviciilor de programe informativ-analitice						
4	Furnizarea de date despre gestionarul paginii web conținând informații care se actualizează periodic			2020	1. Informație actualizată și prezentată		
5	Instruirea personalului din autoritățile publice centrale și locale în domeniul asigurării transparenței și asigurării accesului la informații	5.1. Elaborarea programelor de instruire	AAP	2018 - 2021	1. Programe elaborate		
		5.2. Desfășurarea cursurilor de instruire	AAP	2018 - 2021	1. Numărul de cursuri desfășurate		
		5.3. Evaluarea impactului instruirii asupra activității funcționarilor	AAP	2018 - 2021	1. Numărul de funcționari instruiți		
6	Completarea și modificarea Legii nr. 26 din 22.02.2008 privind întrunirile		MJ	2021	1. Cadrul normativ modificat		
Domeniul de intervenție: Nediscriminare și egalitatea							
Obiectivul I: Protejarea împotriva discriminării asigurată							
Ținta strategică A: Distanța socială medie față de reprezentanții grupurilor vulnerabile și marginalizate din RM redusă de la 2,8 puncte IDS la 1 puncte							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri

1	Sensibilizarea publicului larg, autorităților publice cu privire la stereotipurile existente în societate față de persoanele din grupurile vulnerabile și marginalizate	1.1. Desfășurarea campaniilor (la nivel central și local) de informare și sensibilizare publică cu privire la efectele negative a stereotipurilor și discriminării	MMPSF, MEdu, MS, MC, BRI	2017-2019	1. Numărul campaniilor de informare desfășurate la nivel central și local pe fiecare dintre grupuri 2. Numărul persoanelor – țintă relevante campaniilor de informare care au beneficiat de activitățile de informare/sensibilizare		CPDAE OAP ONG
		1.2. Elaborarea studiului de percepție față de grupurile vulnerabile și marginalizate	MMPSF, MEdu, MS, MMPSF, MC, BRI	2020	1. Studiu elaborat și comunicat publicului larg 2. Valoarea Indexului percepției populației față de reprezentanții grupurilor vulnerabile și marginalizate conform datelor studiului elaborat		CPDAE OAP ONG
		1.3. Popularizarea deciziilor Consiliului pentru Prevenirea Discriminării și Asigurarea Egalității, dar și a cauzelor contravenționale și penale bazate pe motive de prejudecată	CPDAE, CSM, MJ	2017-2019	1. Numărul emisiunilor TV, apariției în presă, prezentărilor publice, instruirilor de nivel central și local pe subiectul discriminării		OAP APL ONG
2	Consolidarea capacităților reprezentanților mass-media și studenților facultăților de jurnalism în ceea ce privește particularitățile prezentării materialelor ce vizează grupurile vulnerabile și marginalizate	2.1. Desfășurarea activităților de capacitate a reprezentanților media privind elaborarea și prezentarea materialelor despre și cu grupurile vulnerabile și marginalizate	CPDAE	2017 - 2021	1. Numărul de instruiți desfășurate versus numărul de reprezentanți ai diferitor instituții media versus numărul de localități de unde vin 2. Numărul plîngerilor pe subiectul lezării drepturilor grupurilor vulnerabile și marginalizate de către reprezentanții mass-media adresate OAP și CPDAE în fiecare an		Consiliul de Presă, ONG, OAP CCA
		2.2. Evaluarea și revizuirea, după caz, a curriculumului facultăților de jurnalism prin prisma respectării drepturilor omului	MEdu	2017-2018	1. Analiză efectuată 2. Recomandări formulate 3. Curriculum ajustat, după caz		CPDAE OAP ONG
		2.3 Elaborarea îndrumarului CCA cu privire la reflectarea în mass-media a	CCA	2018	1. Îndumar elaborat și utilizat la ajustarea Codului deontologic al		CPDAE OAP

		materialelor referitor la grupurile vulnerabile și marginalizate			jurnalistului		ONG
		2.4. Elaborarea și diseminarea materialelor informative privind bunele practici în prezentarea materialelor media despre și cu participarea reprezentanților grupurilor vulnerabile și marginalizate	CPDAE, CCA	2018-2019	1. Materiale informaționale elaborate versus materiale diseminate în localități versus instituții		OAP ONG Reprezentanții Media
3	Ridicarea gradului de cunoaștere în rândul funcționarilor publici / reprezentanților APL, organelor de drept privind rolul lor în domeniul nediscriminării și grupurilor vulnerabile și marginalizate	3.1. Desfășurarea activităților de capacitate a reprezentanților relevanți ai autorităților APC și APL, inclusiv a angajaților organelor de drept și a specialiștilor din domeniul imigrației în domeniul nediscriminării	Cancelaria de Stat, CPDAE, APC, APL	2017-2019	1. Numărul de instruiți desfășurate versus numărul de reprezentanți ai diferitor instituții versus numărul de localități de unde vin		OHCHR ONG OAP
		3.2. Elaborarea și diseminarea materialelor informative privind atribuțiile funcționale ale autorităților APL și APC în procesul de prevenire și combatere a discriminării	CPDAE	2017-2018	1. Materiale informaționale elaborate versus materiale diseminate în localități versus instituții		OHCHR ONG OAP
4	Sporirea gradului de cunoaștere în rândul grupurilor vulnerabile și marginalizate a drepturilor lor, responsabilităților autorităților și mecanismelor de protecție împotriva discriminării	4.1. Elaborarea și diseminarea materialelor informative în rândul grupurilor vulnerabile și marginalizate privind realizarea și apărarea drepturilor omului, precum și mecanismele de protecție împotriva discriminării	CPDAE, APC, APL	2017-2018	1. Materiale informaționale elaborate versus materiale diseminate în localități și instituții		ONG, OHCHR OAP
5	Facilitarea accesului la servicii de suport în procesul de revendicare a drepturilor încălcate	5.1. Crearea și publicarea listelor avocaților specializați în acordarea asistenței juridice garantate de stat pe cauze de discriminare	CNAJGS, UAM	2017	1. Numărul avocaților identificați 2. Listele și categoriile de cauze create		ONG, OHCHR
		5.2. Instruirea avocaților care acordă asistență juridică garantată de stat în domeniul egalității și nediscriminării	CNAJGS, UAM	2018-2020	1. Numărul de instruiți desfășurate 2. Numărul parajuriștilor și avocaților care acordă asistență juridică garantată		ONG, OHCHR

					de stat instruiți 3. Numărul persoanelor care au beneficiat de serviciile parajuriștilor și avocaților		
		5.3. Instruirea mediatorilor comunitari în domeniul egalității și nediscriminării	Consiliul de Mediere	2018-2020	1. Numărul de instruiți desfășurate 2. Numărul de mediatori comunitari instruiți 3. Numărul persoanelor care au beneficiat de serviciile mediatorilor comunitari		ONG, OHCHR
6	Crearea unui sistem de colectare a datelor dezagregate pe criteriile protejate împotriva discriminării, în baza practicii și standardelor internaționale	6.1. Elaborarea unui studiu privind colectarea datelor dezagregate pe criteriile protejate împotriva discriminării	BNS	2018	1. Studiu efectuat 2. Recomandări formulate		CPEDAE, OAP ONG, OHCHR
		6.2. Revizuirea cadrului normativ în vederea instituirii unui sistem de colectare a datelor dezagregate	BNS	2019-2020	1. Cadru normativ modificat 2. Sistem creat 3. Date dezagregate generate		CPEDAE OAP ONG, OHCHR
7	Incrimnarea tuturor faptelor ilegale motivate de prejudecată, dispreț sau ură	7.1. Modificarea legislației penale și contravenționale în vederea introducerii motivului de prejudecată, dispreț sau ură pentru comiterea infracțiunilor și contravențiilor conform listei criteriilor protejate de legislația internă și CEDO	MJ, Parlamentul	2017	1. Proiect de Lege cu privire la modificarea și completarea unor acte legislative (crimele motivate de prejudecată, dispreț sau ură) consultat și adoptat		Partnerii de dezvoltare
8	Consolidarea capacităților organelor de urmărire penală, avocaților și judecătorilor de aplica eficient	8.1. Elaborarea curriculei pe domeniul crimelor motivate de prejudecată dispreț sau ură și introducerea acestora în programele de instruire inițială și continuă ale actorilor vizați	INJ, MAI, PG, CSM, UAM	2018	1. Curriculum elaborat 2. Disciplină introdusă în programele de instruire		CPEDAE, OAP

	legislația penală și contravențională privind infracțiunile și contravențiile motivate de prejudecată, dispreț sau ură	8.2. Elaborarea și aprobarea ghidurilor metodologice de examinare a cauzelor privind crimele motivate de prejudecată dispreț sau ură pentru actorii vizați	MAI, PG, UAM	2018	1. Ghid metodologic aprobat 2. Campanii de popularizare a ghidurilor desfășurate		OAP OHCHR OSCE CPEDAE
		8.3. Instruirea actorilor vizați privind aplicarea legislației penale și contravenționale în domeniul crimelor motivate de prejudecată, dispreț sau ură	CPEDAE, MAI, PG, UAM, INJ	2018-2020	1. Numărul de instruiri desfășurate 2. Numărul participanților dezagregat pe profesii		OAP OHCHR OSCE
9	Instituirea mecanismului de colectare a datelor dezagregate cu privire la numărul, tipul și criteriul care a stat la baza comiterii infracțiunilor și contravențiilor motivate de prejudecată, dispreț sau ură	9.1. Modificarea cadrului normativ privind metodologia de colectare a informației dezagregate referitoare la numărul și tipul infracțiunilor și contravențiilor motivate de prejudecată dispreț sau ură	MAI, PG	2018	1. Cadru normativ modificat		OAP CNPDCP CPEDAE OHCHR
		9.2. Punerea în aplicare a mecanismului de colectare a datelor dezagregate privind numărul, tipul și categoriile (în baza criteriilor protejate) de infracțiuni și contravenții motivate de prejudecată, dispreț sau ură	MAI, PG, CSM, BNS	2020-2021	1. Mecanism funcțional 2. Date dezagregate colectate și accesibile		CNPDCP CPEDAE
10	Creșterea gradului de informare al persoanelor care trăiesc cu HIV (PHIV), privind serviciile medicale disponibile	10.1. Desfășurarea campaniilor de informare privind serviciile medicale disponibile	MS	2018	1. Gradul de informare a persoanelor infectate cu HIV		CPEDAE OAP OHCHR ONG
11	Eliminarea barierelor întâlnite de PHIV pentru primirea serviciilor medicale	11.1. Elaborarea unui studiu privind căile de eliminare a barierei de accesare a serviciilor medicale (inclusiv suport psihologic) de către	MS, CNAM	2018	1. Studiu elaborat și publicat		OAP CPDAE OHCHR ONG

	corespunzătoare (inclusiv privind maladiile asociate) ²	persoanele neasigurate, inclusiv PHIV, precum și modalitatea accesării serviciilor medicale pentru cele care locuiesc în localități îndepărtate					
		11.2. Elaborarea și aprobarea cadrului legal pentru facilitarea accesului la servicii medicale (inclusive suport psihologic ³) PHIV	MS, MJ, Parlamentul	2019	Proiect elaborat, consultat și adoptat	Nu necesită finanțare	Oficiul Avocatului Poporului, CPDAE, OHCHR, ONG
		11.3. Crearea infrastructurii necesare pentru facilitarea accesării serviciilor medicale PHIV (inclusiv suport psihologic)	MS	2020	1. Numărul de servicii create sau ajustate 2. Rata de creștere a beneficiarilor de servicii medicale în rândul PHIV		
		11.4. Elaborarea și aprobarea politicilor de nediscriminare și a drepturilor pacienților în cadrul instituțiilor medicale	MS	2019	1. Numărul de instituții în care au fost aprobate politicile 2. Rata personalului medical care aplică politica respectivă		CPDAE, OHCHR, ONG

Domeniul de intervenție: Egalitatea de gen și Violența în familie

Obiectivul I: Prevenirea și combaterea violenței în familie

Ținta strategică A: Numărul cazurilor de violență în familie redus anual cu 15%

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea implementării politicii statutului în domeniul prevenirii	1.1. Definitivarea și aprobarea Strategiei și Planului de acțiuni de prevenire și combatere a violenței față de femei și violenței în familie 2017-	MMPSF, Guvernul	2017	1. Documente de politici aprobate		ONG, UNWomen

² Raportul Fundației Soros "Statutul socio-economic al persoanelor cu HIV" arată că 40% din respondenți au indicat că au întâmpinat anumite dificultăți în accesarea serviciilor medicale generale din considerentul că sunt cu HIV...

³ Raportul Fundației Soros "Statutul socio-economic al persoanelor cu HIV" arată că în majoritatea cazurilor serviciile de asistență socială, psihologică și juridică au fost prestate de către ONG-urile în domeniu. Rolul redus al statului.

și combaterii violenței față de femei și în familie	2022				
	1.2. Monitorizarea și evaluarea implementării SNPVFF	MMPSF, MAI	2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rapoarte de monitorizare efectuate și publicate 2. Cadrul normativ național ajustat la Convenția Consiliului Europei privind prevenirea și combaterea violenței împotriva femeii și a violenței domestice 3. Numărul sesizărilor organelor de poliție privind cazurile de violență în familie 4. Numărul intervențiilor poliției de sector pentru îndepărtarea agresorului de la domiciliu 5. Numărul condamnărilor pe cauze privind violența în familie în raport cu numărul cazurilor intentate 6. Numărul de ordonanțe de protecție emise de către instanțele judecătorești în raport cu cererile depuse 7. Numărul serviciilor sociale acordate de către stat victimelor violenței în familie 8. Numărul campaniilor de informare realizate privind fenomenul violenței în familie 9. Indicele toleranței în societate față de violența în familie 10. Numărul de agresori care au beneficiat de reabilitare 	ONG, UNWomen, OHCHR OAP CPDAE
	1.3. Realizarea evaluării impactului implementării SNPVFF intermediare, și modificarea planului de acțiuni, după caz	MMPSF	2020	<ol style="list-style-type: none"> 1. Raport elaborat 2. Impactul privind implementarea estimat SNPVFF la jumătate de perioadă 3. Plan modificat, după caz 	MMPSF ONG, UNWomen, OHCHR

Ținta strategică C: Toate cazurile de hărțuire sexuală (inclusiv la locul de muncă) sînt declarate, constatate și investigate prompt și eficient

Nr	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea dezagregării datelor privind infracțiunile de hărțuire sexuală față de alte infracțiuni cu caracter sexual	1.1. Colectarea și sistematizarea datelor statistice dezagregate, la nivel de inspectorat și procuratură raională, privind numărul, tipul, caracteristicile victimei	MAI, PG	2017-2018	1. Date statistice dezagregate colectate și accesibile		CNPDCP CPDA ONG Organizații internaționale
		1.2. Colectarea și sistematizarea datelor statistice dezagregate la nivel de instanțe judiciare privind rezultatele examinării cauzelor de hărțuire sexuală	CSM	2017-2018	1. Date statistice dezagregate colectate și accesibile		Organizații internaționale
2	Consolidarea capacităților polițiștilor, organelor de urmărire penală, avocaților, parajuriștilor și judecătorilor de a delimita infracțiunile de hărțuire sexuală de alte infracțiuni cu caracter sexual	2.1. Evaluarea necesităților de instruire în domeniu	MAI, PG, UAM, CNAJGS	2017	1. Raport de evaluare a necesităților elaborat 2. Necesități identificate		ONG Organizații internaționale
		2.2. Elaborarea curriculumului și introducerea subiectelor definitorii și delimitatoare ale infracțiunilor de hărțuire sexuală	MAI, PG, UAM, CNAJGS, INJ	2018	1. Curriculum elaborat 2. Disciplină introdusă în programele de instruire		ONG, Organizații internaționale
		2.3. Instruirea polițiștilor, procurorilor, judecătorilor, avocaților și parajuriștilor	MAI, PG, UAM, CNAJGS, INJ	2019-2021	1. Numărul de instruiți, participanți dezagregat pe profesii		ONG, Organizații internaționale
3	Informarea publicului privind aspectele definitorii a infracțiunii de hărțuire sexuală, drepturile și garanțiile victimelor	3.1. Organizarea campaniilor de informare, sensibilizare și conștientizare	MMPSF, MAI	2018-2020	1. Campanii de informare desfășurate 2. Materiale informative elaborate și distribuite 3. Numărul cazurilor declarate		ONG OAP CPDAE Partenerii de Dezvoltare

	infracțiunii de hărțuire sexuală						
Obiectivul II: Asigurarea egalității de gen și abilitarea femeilor și fetelor							
Ținta strategică C: Discriminarea împotriva femeilor și fetelor, sub orice formă, eliminată în întregime							
Nr	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea implementării politicii statutului în domeniul asigurării egalității între femei și bărbați	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei și Planului de acțiuni privind asigurarea egalității între femei și bărbați pentru anii 2017-2021	MMPSF	2017-2021	<p>1. Rapoarte de monitorizare efectuate și publicate</p> <p>2. Gradul de integrare a dimensiunii de gen în politicile statului</p> <p>3. Indicele percepției egalității de gen în societate</p> <p>4. Procentul funcționarilor publici la nivel central și local cu atribuții privind asigurarea egalității de gen</p> <p>5. Gradul de dezagregare a datelor statistice prin prisma dimensiunii de gen</p> <p>6. Procent de reprezentare a femeilor în procesul decizional, politic, public, în domeniul securității și relațiilor externe</p> <p>7. Procent de surse alocate pentru promovarea egalității de gen</p> <p>8. Rata de ocupare a femeilor pe piața muncii în comparație cu cea a bărbaților dezagregată pe vârste și domenii ocupaționale</p> <p>9. Gradul de integrare a dimensiunii de gen în programele curriculare educaționale</p> <p>10. Ponderea agențiilor mass-media care implementează procedura de autoevaluare a produselor mediatice prin prisma dimensiunii de gen din</p>		ONG, UNWomen, OHCHR

					totalul celor acreditate		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării, Strategiei și Planului și modificarea planului de acțiuni, după caz	MMPSF	2020	1. Raport elaborat 2. Impactul estimat privind implementarea la jumătate de perioadă 3. Plan modificat, după caz		ONG, UNWomen, OHCHR
2	Evaluarea progreselor pe domeniile egalității de gen / drepturilor femeilor în baza rapoartelor depuse la Comitetele ONU relevante	2.1. Depunerea consecventă a rapoartelor privind progresele Statului în implementarea Convențiilor ONU pe domeniile egalității de gen / drepturilor femeilor	MMPSF, MAEIE	Conform programului de raportare stabilit la Comitete	1. Raport al Statului depus la Comitet		ONG, UNWomen, OHCHR
2.2. Asigurarea integrării recomandărilor comitetelor ONU în domeniul egalității de gen și dreptul femeilor în politicile naționale		Guvernul, MAEIE	Pe parcursul perioadei imediat următoare recepționării rapoartelor	1. Numărul recomandărilor implementate în raport cu cele formulate		ONG	
2.3. Informarea publicului larg, OSC și reprezentanților APC și APL privind concluziile Comitetele ONU pe marginea rapoartelor depuse privind implementarea Convențiilor			Pe parcursul perioadei imediat următoare recepționării rapoartelor	1. Numărul de evenimente de informare, publicațiilor desfășurate la nivel central și local 2. Numărul participanților la nivel central și local		OHCHR ONG UNWomen, OAP CPDAE	
Domeniul de intervenție: Dreptul la educație							
Obiectivul I: Sporirea accesului la educație de calitate pentru toți copiii și tinerii							

Ținta strategică A: Acces garantat la învățământul primar și secundar gratuit, echitabil și calitativ pentru toți copiii și tinerii cu obținerea rezultatelor relevante și eficiente ale învățării

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii de stat în domeniul educației	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei naționale de dezvoltare a educației pentru anii 2014-2020 „Educația-2020”	MEdu	2020	1. Gradul de asigurare a accesului la învățământul primar și secundar, gratuit 2. Rata preșcolarilor pregătiți pentru învățământul primar 3. Rata de înmatriculare în învățământul profesional tehnic și superior 4. Rata de absolvire și încadrare în câmpul muncii		Partenerii de dezvoltare ONG
		2.2. Realizarea evaluării intermediare a Strategiei naționale de dezvoltare a educației pentru anii 2014 – 2020 „Educația-2020” cu modificarea acesteia, după caz	MEdu	2018	1. Raport elaborat 2. Impact estimate 3. Strategie modificată, după caz		Partenerii de dezvoltare ONG

Obiectivul II: Reducerea discriminării, la toate nivelurile de învățământ, în conformitate cu standardele internaționale

Ținta strategică A: Până în 2021, asigurarea accesului egal la toate nivelurile de învățământ și formare profesională a persoanelor vulnerabile, inclusiv a persoanelor cu dizabilități și copiilor în situații vulnerabile

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea Programului de dezvoltare a educației incluzive în RM (2011-2020)	1.1. Elaborarea și aprobarea planurilor de implementare a Programului	MEdu		Planuri elaborate și aprobate la fiecare 2 ani		Partenerii de dezvoltare, ONG
		1.2. Includerea în cadrul obiectivelor generale ale programului, a indicatorilor de progres relevanți pentru fiecare nivel de educație și grup vulnerabil al populației (din mediu rural, săraci, cu dizabilități, minorități etnice)	MEdu	2020	1. Indicatori de progres relevanți pentru fiecare nivel de educație și grup vulnerabil al populației elaborați și implementați		Partenerii de dezvoltare, ONG
		1.3. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului de	MEdu	2018 - 2021	1. Numărul de servicii comunitare, raionale și centrale de identificare,		

		dezvoltare a educației incluzive în RM (2011-2020)			<p>evaluare precoce și diagnosticare a dezvoltării copiilor</p> <p>2. Numărul de servicii comunitare, raionale și centrale de intervenție timpurie</p> <p>3. Numărul de centre pentru asigurarea educației incluzive, dezagregat pe mediu urban și rural</p> <p>4. Numărul de psiho-pedagogi antrenați în educația incluzivă</p> <p>5. Curriculum de formare inițială și continuă în domeniul educației incluzive elaborat și aprobat</p> <p>6. Campanii de sensibilizare a opiniei publice cu privire la necesitatea educației incluzive</p>		
--	--	--	--	--	---	--	--

Ținta strategică B: Până în 2021, asigurarea că toți elevii/studentii obțin cunoștințe și competențe necesare pentru promovarea dezvoltării durabile, stilurilor de viață durabile, drepturilor omului, egalității de gen, a culturii păcii și non-violenței, cetățeniei globale și aprecierea diversității culturale și a contribuției culturii la dezvoltarea durabilă

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea Strategiei de mediu 2014 – 2023 în domeniul educației	1.1. Includerea în curriculumul școlar a educației ecologice	MEdu	2018	1. Curriculum școlar ajustat 2. Cadre didactice instruite în domeniul educației ecologice		Partenerii de dezvoltare, ONG
2	Definitivarea și aprobarea Strategiei „Sănătatea, dezvoltarea și bunăstarea copiilor și adolescenților 2015 – 2020”	2.1. Includerea în curriculumul școlar a modului sănătos de viață	Guvernul MS, MEdu	2017	1. Strategia definitivată și aprobată 2. Curriculum școlar ajustat 3. Cadre didactice instruite		Partenerii de dezvoltare, ONG
3	Definitivarea și aprobarea Strategiei pentru asigurarea egalității între femei	3.1. Includerea în curriculumul școlar	Guvernul, MMPSF, MEdu	2017 - 2018	1. Strategie aprobată 2. Curriculum de studiu ajustat în vederea obținerii de către elevi și studenți a cunoștințelor privind egalitatea		CPDAE, Partenerii de dezvoltare, ONG

	și bărbați 2016-2020				de gen		
4	Cultivarea cunoștințelor și competențelor privind drepturile omului, cultura păcii și non-violența, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale	4.1. Includerea în curriculum școlar a modulelor privind drepturile omului, cultura păcii și non-violența, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale	MEdu	2017 - 2021	1. Curriculum de studiu ajustat în vederea obținerii de către elevi a cunoștințelor privind drepturile omului, cultura păcii și non-violența, cetățenia globală și aprecierea diversității culturale 2. Rata elevilor care au studiat modulele menționate		CPDAE, Partenerii de dezvoltare, ONG, Ombudsmanul pentru drepturile copiilor
Domeniul de intervenție: Dreptul la sănătate							
Obiectivul I: Asigurarea accesului universal la servicii medicale de calitate							
Ținta strategică A: Servicii medicale calitative, sigure și accesibile pentru toți							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea implementării Politicii Naționale în domeniul sănătății	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei Naționale de Sănătate Publică pentru anii 2014-2020 și a Planului de acțiuni	MS, CNAM, AMED, MMPSF	2017-2021	1. Rapoarte de monitorizare elaborate și publicate 2. Ponderea instituțiilor medico-sanitare care aplică sistemul de management al calității datelor 3. Indicele speranței de viață dezagregate pe sex și mediu reședință urban/rural 4. Rata mortalității dezagregată pe sex și mediu 5. Gradul de acoperire cu resurse umane în sistemul de sănătate publică pe sex, vîrstă și mediu reședință urban/rural 6. Gradul de promovare a modului sănătos de viață 7. Ponderea documentelor de politici elaborate în scopul ameliorării factorilor de mediu și reducerii riscurilor pentru sănătate		Partenerii de dezvoltare ONG

					8. Numărul cercetărilor științifice în domeniu 9. Ponderea autorităților locale care implementează programe în domeniul sănătății publice 10. Procent de finanțare atribuit sectorului sănătății din bugetul public național		
		1.2. Realizarea evaluării Intermediare a Strategiei și modificarea Planului de acțiuni, după caz		2018	1. Raport elaborat 2. Impact estimat 3. Plan modificat, după caz		Partenerii de dezvoltare, ONG
2	Asigurarea implementării politicii de stat în domeniul medicamentului	2.1. Revizuirea cadrului normativ în domeniu	MS, AMED	2017-2018	1. Cadru normativ revizuit		ONU
2.2. Revizuirea listei medicamentelor esențiale compensate		MS, AMED	2018	1. Numărul medicamentelor esențiale compensate			
2.3. Implementarea Programului Național de Imunizări (2016-2020)		MS, CNAM, APL	2017-2020	Rata cuprinderii vaccinale		OMS UNICEF	
Ținta strategică B: Rata de prevenire și reducerea cazurilor de malpraxis							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Elaborarea Foii de Parcurs privind soluționarea lacunelor existente în cadrul legal cu referință la investigarea, expertizarea și judecarea cazurilor de malpraxis	1.1. Elaborarea Studiului de analiză a cadrului legal, în domeniul acordării asistenței medicale și drepturilor pacienților, întru apărarea eficientă a victimelor erorilor medicale (malpraxis)	MS, MJ, CNAM	2019	1. Studiu elaborat și publicat 2. Concluzii / Recomandări formulate		OMS
		1.2. Elaborarea Raportului privind statistica cazurilor de malpraxis, analiza cazurilor date, profilul victimelor, aspectelor geografice a incidenței cazurilor, domeniilor medicale cu incidență mărită a cazurilor de malpraxis	MS, MAI, CNAM	2020	1. Raport elaborat și publicat 2. Date dezagregate prezentate versus profilul victimelor		OMS

		1.3. Elaborarea și aprobarea cadrului legal privind malpraxis-ul medical, răspunderea civilă a personalului medical și asigurarea obligatorie de răspundere civilă	MS, MJ, Guvernul	2021	1. Cadru normativ elaborat și aprobat 2. Rata personalului medical pasabil de răspundere civilă		OMS
Obiectivul II: Îmbunătățirea indicelui sănătății copilului în conformitate cu Obiectivele de Dezvoltare Durabilă 2030							
Ținta strategică A: Până în 2021, reducerea mortalității neonatale la 6,5 decese la 1.000 născuți-vii și a copiilor până la 5 ani până la 9 la 1.000 născuți-vii⁴							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea accesului tuturor copiilor la servicii medicale de calitate	1.1. Consolidarea capacităților serviciului perinatal / fortificarea sistemului de asistență perinatală a nou-născuților, născuți înainte de termen	MS, MMPSF, APL	2017-2021	1. Ponderea acoperirii cu resurse umane 2. Gradul de dotare 3. Rata nou născuților care au supraviețuit.		OMS UNICEF
		1.2. Vaccinarea copiilor prematuri asigurați de stat contra RS virusului	MS	2017-2021	1. Introducerea vaccinului în calendarul național de vaccinuri realizată		OMS UNICEF
		1.3. Asigurarea cu fortificatorul laptelui matern pentru asigurarea creșterii armonioase în primele luni de viață	MS, MMPSF	2017-2021	1. Numărul copiilor care au beneficiat		
2	Dezvoltarea la nivel național a serviciului de intervenție timpurie la copii	2.1. Consolidarea capacităților serviciilor pediatrie și de terapie intensivă	MS	2017-2021	1. Numărul de persoane angajate 2. Încăperi dotate cu echipament necesar intervenției timpurii		
		2.2. Consolidarea sistemului de vizite la domiciliu pentru copii	MS	2017-2019	1. Numărul copiilor consultați la domiciliu		
		2.3. Colaborarea intersectorială în vederea prevenirii situațiilor de risc (abuz, neglijare, violență), reducerii mortalității copiilor cu vârsta de până la 5 ani la domiciliu și prin cauze prevenibile	MMPSF, MS, MAI, APL	2017-2021	1. Numărul de servicii intersectoriale create 2. Numărul de copii care au beneficiat de aceste servicii		
Obiectivul III: Asigurarea accesului universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă							

⁴ Studiul Copiii Moldovei Elaborat de BNS, Chișinău 2017

Ținta strategică A: Acces universal la serviciile de sănătate sexuală și reproductivă (SDSR) asigurat, inclusiv pentru planificarea familiei, informare și educație							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul sănătății sexuale și reproductivă	1.1. Definitivarea și aprobarea Programului Național în sănătatea și drepturile sexuale și reproductivă 2017-2021 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Programului	MS, MMPSF, Guvernul	Trimestrul III 2017	1. Program aprobat Plan de acțiuni elaborat și aprobat		OMS UNFPA Partenerii de dezvoltare ONG
		1.2. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului și Planului de acțiuni	MS, MMPSF, Guvernul	Trimestrul III 2017	1. Rapoarte de monitorizare elaborate și publicate 2. Rata serviciilor SDSR incluse în Programul Unic al asigurării obligatorii de asistență medicală 3. Indicele percepției privind SDSR și planificarea familială în societate 4. Gradul de acces la informație în domeniul SDSR 5. Rata promovării SDSR în mass-media 6. Rata infecțiilor cu transmitere sexuală 7. Rata avortului medicamentos în raport cu metodele tradiționale de avort 8. Rata fertilității feminine și masculine 9. Gradul de reflectare a SDSR în programele curriculare de învățământ 10. Rata mortalității materne și perinatale 11. Prevalența utilizării contraceptivelor pentru femeile de vârstă reproductivă		
		1.3. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului și a Planului de Acțiuni cu modificarea lor, după caz	MS	2019	1. Raport elaborat 2. Impactul estimat privind implementarea la jumătate de perioadă 3. Documente modificate, după caz		
Ținta strategică B: Îmbunătățirea accesului la servicii de sănătate sexuală și reproductivă pentru femeile din grupurile vulnerabile							

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea contraceptivelor gratuite femeilor din instituțiile rezidențiale și regiunile rurale, celor din Transnistria	1.1. Modificarea Programului unic al asigurării obligatorii de asistență medicală în vederea oferirii contraceptivelor gratuite femeilor din instituții rezidențiale și regiunile rurale, celor din Transnistria	MS, CNAM	2017	1. Program unic al asigurării obligatorii de asistență medicală modificat		ONG UNFPA OHCHR
		1.2. Oferirea informației într-un mod accesibil femeilor beneficiare de servicii sociale rezidențiale privind modalitatea utilizării contraceptivelor	MS, MMPSF, APL	2017-2021	1. Numărul de campanii informative realizate în instituțiile rezidențiale 2. Numărul femeilor care au fost instruite 3. Numărul de femei care au beneficiat de contraceptive anual		ONG UNFPA OHCHR
2	Oferirea consultațiilor privind sănătatea sexuală și reproductivă femeilor din instituțiile sociale rezidențiale	2.1. Prestarea serviciilor calificate de către medicii de familie de circumscripție în care sunt amplasate instituțiile sociale rezidențiale în domeniul sănătății sexuale și reproductive	MMPSF, APL	2017-2021	1. Numărul consultațiilor oferite 2. Numărul de femei care au beneficiat anual de servicii calificate		ONG UNFPA OHCHR
3	Asigurarea accesibilității metodelor moderne de avortare, inclusiv în regiunile rurale și Transnistria	3.1. Evaluarea necesităților în regiunile rurale și Transnistria în vederea oferirii accesului tuturor la servicii moderne de avortare	MS	2017-2021	1. Evaluare desfășurată 2. Numărul de servicii moderne de avortare 3. Numărul de femei care a avut acces la serviciile moderne de avortare anual		ONG UNFPA OHCHR
		3.2. Revizuirea cadrului normativ în vederea accesibilității serviciilor respective	MS	2017	1. Cadrul legal revizuit		ONG UNFPA OHCHR
		3.3. Crearea infrastructurii necesare pentru facilitarea accesului la servicii	MS	2017	1. Infrastructură creată		APL ONG UNFPA OHCHR
		3.4. Evaluarea periodică a accesibilității și gradului de satisfacție privind serviciile oferite femeilor din regiunile rurale și Transnistria	MS	2017-2021	1. Evaluările anuale elaborate și făcute publice 2. Rata serviciilor oferite femeilor anual din regiunile rurale și Transnistria 3. Numărul de femei care au beneficiat		ONG UNFPA OHCHR

					de aceste servicii anual		
4	Includerea în curriculumul școlar a disciplinei educația sexuală și educația sănătății reproductive	4.1. Evaluarea curriculumului școlar actual și modificarea lui	ME	2018	1. Evaluare realizată 2. Curriculum școlar modificat		ONG UNFPA
Obiectivul IV: Reducerea mortalității cauzate de boli netransmisibile							
Ținta strategică A: Reducerea, prin prevenire și tratare a mortalității premature cauzate de boli netransmisibile							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul prevenirii și controlului bolilor netransmisibile	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei naționale de prevenire și control al bolilor netransmisibile (2012-2020) și Planul de acțiuni pentru anii 2016-2020 pentru implementarea Strategiei	MS	2020	1. Rata mortalității cauzată de bolile netransmisibile ce pot fi prevenite dezagregată pe sex, vârstă ani și grupuri sociale 2. Rata persoanelor ce suferă de boli netransmisibile 3. Ponderea factorilor de risc pentru bolile netransmisibile 4. Rata factorilor de risc pentru fiecare an 5. Rata factorilor de risc biologic 6. Ponderea factorilor socioeconomici nefavorabili pentru apariția bolilor netransmisibile 7. Rata poverii bolilor netransmisibile în rândul populației, dezagregată pe ani, sex, vârstă și grupuri sociale 8. Ponderea speranței de viață 9. Campanii de informare cu privire la programele de promovare a sănătății la nivelul populației 10. Rata măsurilor selective în privința grupurilor și persoanelor expuse unor riscuri sporite	27210,0	MMPSF ME MTS CNAM USMF Farmacie „Nicolae Testemițanu ONG ”

					11. Sistem de sănătate a intervențiilor primare și secundare de prevenire, bazate pe dovezi, cost-eficiente, cu accent pe asistența medicală primară 12. Rata accesibilității populației la serviciile medicale dezagregată pe ani 13. Sistem de monitorizare a bolilor netransmisibile și a factorilor ce le determină		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Strategiei și a Planului de acțiuni cu modificarea lor, după caz	MS	2018	1. Raport elaborat 2. Impactul estimat privind implementarea la jumătate de perioadă 3. Documente modificate, după caz		
2	Elaborarea Programului național de profilaxie și combatere a diabetului zaharat	2.1. Aprobarea noului Program Național de Diabet (2017-2021) și al mecanismului de punere în aplicare, precum și publicarea anuală a raportului privind implementarea acestuia	MS, Guvernul	2018	1. Program elaborat și aprobat		CNAM APL OMS
		2.2. Elaborarea și aprobarea criteriilor de eligibilitate pentru accesul la medicamente pentru tratamentul compensat al diabetului zaharat (insuline în cartuș)	MS	2017	1. Criterii elaborate și aprobate		Ministerul Sănătății, CNAM Autoritățile Publice Locale, OMS
		2.3. Crearea Registrului Național de Diabet	MS	2021	1. Registru creat și funcțional 2. Numărul de pacienți înregistrați		OMS
		2.4. Transpunerea prevederilor din ghidurile internaționale de tratament a diabetului în Protocoale Clinice Naționale în: Diabetul necomplicat: tip 1 și 2; Sarcină în diabetul pre-existent și gestațional, Diabetul complicat: Retinopatie, Nefropatie, Neuropatie	MS	2020	1. Protocoale aprobate		OMS ONU
Obiectivul V: Promovarea unui sistem de servicii de sănătate mintală adaptat necesităților populației și normelor internaționale							

Ținta strategică A: Servicii de asistență medicală în domeniul sănătății mintale acordate cu respectarea drepturilor omului și demnității umane							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Promovarea și aprobarea Programului național privind sănătatea mintală pentru anii 2017 – 2021	1.1. Armonizarea cadrului legislativ cu asigurarea respectării drepturilor fundamentale ale omului în partea prestării serviciilor de sănătate mintală	MS	2017	1. Cadrul normativ armonizat și aprobat	640,0	ONU PNUD
2	Reforma sistemului de capacitate legală	2.1. Revizuirea legislației în domeniu prin prisma tratatelor și convențiilor internaționale	MS	2017	1. Cadrul legal revizuit		OMS SDC ONG
3	Asigurarea drepturilor pacienților în instituțiile psihiatrice	3.1. Elaborarea și aplicarea mecanismului de monitorizare a încălcărilor în cadrul acordării serviciilor de sănătate mintală	MS	2017-2021	1. Mecanism aplicat 2. Rapoarte de monitorizare elaborate 3. Numărul de încălcări constatate		ONU PNUD, OMS ONG
		3.2. Elaborarea capitolului privind sănătatea mintală în proiectul Codului Sănătății	MS	2018	1. Act elaborat și aprobat		ONG UNFPA UNICEF SDC
		3.3. Revizuirea Codului Penal și Codului de Procedură Penală în vederea introducerii formelor noi de tratament prin constrângere în condiții de ambulatoriu și supraveghere obligatorie psihiatrică	MJ, MS, Parlamentul	2017-2019	1. Cadrul legal modificat și aprobat		ONU ONG
4	Promovarea sănătății mintale și diminuarea fenomenului de stigmă în comunitate prin activități de informare	4.1. Desfășurarea campaniilor naționale de comunicare privind beneficiile modelului comunitar al serviciilor de sănătate mintală și de sensibilizare și informare în domeniul sănătății mintale	MS, MMPSF	2018-2021	1. Campanii implementate	1865,0	SDC ONG
Obiectivul VI: Reducerea numărului infecțiilor cauzate de boli transmisibile							
Ținta strategică A: Rata redusă a transmiterii HIV și infecțiilor cu transmitere sexuală (ITS), precum și a mortalității asociate cu HIV							

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul prevenirii și controlului infecției HIV/SIDA și ITS (2016-2020)	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de prevenire și control al infecției HIV/SIDA și ITS (2016-2020) și a Planului de acțiuni pentru realizarea Programului	MS, SDMC, UCM, BNS	2020	1. Numărul de persoane infectate de HIV/SIDA dezagregate pe sex, vârstă și grupuri sociale 2. Rata deceselor per ani 3. Căile principale de transmitere a maladiei HIV/SIDA per ani 4. Factorii de complexitate a transmiterii maladiei HIV/SIDA dezagregate pe sex, vârstă, persoane-cheie și ani 5. Procentul consumatorilor de droguri injectabile acoperiți cu servicii de prevenire în cadrul programelor de reducere a riscurilor 6. Prevalența HIV printre consumatorii de droguri injectabile 7. Aria de acoperire cu tratament a persoanelor infectate cu HIV/SIDA în mediul rural și urban 8. Numărul de pacienți supuși tratamentului dezagregat pe sex, vârstă și grupuri sociale per an 9. Rata infecțiilor cu transmitere sexuală 10. Incidența ITS 11. Numărul persoanelor cu ITS dezagregate pe sex, vârstă și grupuri sociale 12. Rata prevenirii infecției cu HIV/SIDA și ITS		UNAIDS UNDP FG UNCIMP
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului și a Planului de acțiuni cu modificarea lor, după caz	MS, SDC (UCM)	2018	1. Raport elaborat 2. Impactul estimat privind implementarea la jumătate de perioadă 3. Documente modificate, după caz		
		1.3. Crearea sistemului de colectare a	MS	2018	1. Date colectate și dezagregate după		

		datelor	SDC UCM BNS		sex, vârstă, populații-cheie		
Ținta strategică B: Rata redusă a poverii tuberculozei, combaterea hepatitei, bolilor condiționate de apă și a altor boli transmisibile							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului privind controlul și combaterea tuberculozei, hepatitei, a bolilor condiționate de apă, precum și altor boli transmisibile	1. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de control al tuberculozei (2016-2020)	MS	2020	1. Numărul de persoane care au beneficiat de diagnosticul precoce al tuturor formelor de tuberculoză 2. Campanii de informare cu privire la diagnosticarea precoce 3. Rata diagnosticării precoce și depistării timpurii a tuberculozei 4. Numărul persoanelor supuse tratamentului 5. Rata de succes a tratamentului 6. Rata incidenței cazurilor de tuberculoză 7. Ponderea co-infecției TB/HIV printre cazurile de tuberculoză 8. Rata redusă a mortalității		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului cu modificarea lui, după caz	MS	2018	1. Raport elaborat 2. Impact estimat privind implementarea la jumătate de termen 3. Document modificat, după caz		
		1.3. Includerea valorilor numerice (pentru incidența TBC), cu dezagregarea corespunzătoare (după sex, statut social)	MS, Consiliul coordonator al programului	2017- 2020	1. R. aport de progres		OMS CNAM APL
		1.4. Definitivarea și aprobarea Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D (2017-2021)	MS, Guvernul	2017	1. Program aprobat		
		1.5. Monitorizarea și evaluarea	MS	2021	1. Rata morbidității		OMS

		implementării Programului național de combatere a hepatitelor virale B, C și D (2017-2021)	UCM		<p>2. Rata depistării precoce a persoanelor infectate cu hepatitele virale B, C și D</p> <p>3. Numărul de persoane cărora li s-a depistat hepatitele virale B, C și D la o etapă precoce</p> <p>4. Rata incidenței și prevalenței hepatitelor virale B, C și D</p> <p>5. Campanii de informare</p> <p>6. Cercetări științifice efectuate pe problemele hepatitelor virale B, C și D</p> <p>7. Rata imunizărilor și vaccinărilor în fiecare an</p> <p>8. Numărul de cazuri de îmbolnăvire dezagregat pe sex, vârstă, statut social în fiecare an</p> <p>9. Numărul bolnavilor care au beneficiat servicii calitative de tratament și îngrijire continuă în fiecare an</p> <p>10. Registrul Național de evidență a bolnavilor cu hepatitele virale acute, cronice și ciroze hepatice de etiologie virală</p>		PAS UCINP
		1.6.Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului cu modificarea lui, după caz	MS	2019	<p>1.Raport elaborat</p> <p>2. Impact estimat privind implementarea la jumătate de perioadă</p> <p>3. Document modificat, după caz</p>		
		1.7. Includerea valorilor numerice (pentru incidența hepatitei), cu dezagregarea corespunzătoare (după sex, statut social)	MS, Consiliul coordonator al programului	2017-2020	1.Raport de progres		OMS CNAM APL
		1.8.Monitorizarea și evaluarea implementării Programului Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova (2016-2025)	MS, CNSP	2021	<p>1. Ponderea accesului populației la sisteme îmbunătățite de apă potabilă și sanitație</p> <p>2. Incidența bolilor netransmisibile condiționate de apa potabilă neconformă normelor sanitare</p>		

					<p>3. Numărul de instituții pentru copii conectate la sisteme durabile de apă potabilă per an</p> <p>4. Rata populației care are acces la sisteme durabile de apă potabilă</p> <p>5. Numărul redus de izbucniri epidemice de boli infecțioase și incidența scăzută a bolilor condiționate de apă</p> <p>6. Nivel sporit de performanță a sistemelor colective de alimentare cu apă, sanitație și a altor sisteme</p> <p>7. Campanii de informare privind siguranța apei potabile, igiena și sănătatea</p>		
		1.9. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului cu modificarea lui, după caz	MS	2021	<p>1. Raport elaborat</p> <p>2. Impact estimat privind implementarea la jumătate de perioadă</p> <p>3. Document modificat, după caz</p>		
		1.10. Includerea valorilor numerice ale incidenței bolilor condiționate de apă (de preferință, p/u 5 tipuri de boli) în Programul Național pentru implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea în Republica Moldova (2016-2025)	MS, CNSP	2017-2021	1. Raport de progres elaborat și publicat		OMS
2	Asigurarea respectării confidențialității datelor cu caracter medical în instituțiile medicale	1.1. Evaluarea corespunderii actelor normative ce stabilesc procedura de transmitere a informației medicale cu caracter personal cu standardele internaționale în domeniu	MS	2018	1. Analiza de evaluare elaborată și consultată		CNPDCP CPDAE OAP ONG OHCHR
		1.2. Elaborarea și aprobarea amendamentelor la actele normative respective	MS, MJ, Parlamentul	2019	1. Proiect elaborat și adoptat		CNPDCP, OAP, CPDAE, OHCHR, ONG
		1.3. Desfășurarea activităților de instruire a lucrătorilor medicali	MS, CNPDCP	2018	<p>1. Activități de instruire desfășurate,</p> <p>2. Numărul angajaților care au</p>		OAP CPDAE,

		privind procedura de transmitere a informației medicale cu caracter personal, acord informat			participat la instruirii		OHCHR, ONG
Domeniul de intervenție: Dreptul la muncă și protecție socială							
Obiectivul I: Creșterea continuă a nivelului de ocupare							
Ținta strategică A : Până în 2021 atingerea unui nivel al ocupării de 44,1%, precum și remunerarea egală pentru munca de valoare egală							
Nr.	Ațiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul guvernării eficiente a pieței muncii	1.1. Elaborarea anuală a planurilor de acțiune privind ocuparea forței de muncă 1.2. Monitorizarea și evaluarea procesului de implementare a Strategiei naționale de ocupare a forței de muncă 2017-2021 și a Planului de acțiuni	MMPSF MMPSF, CNSM, CNPM	Anual 2021	1. Planuri anuale elaborate și aprobate 1. Rata de ocupare formală pe vîrstă, sex și domenii ocupaționale, precum și mediul de reședință rural / urban 2. Rata șomajului pe vîrstă, sex și domenii ocupaționale, precum și mediu rural / urban 3. Indicele sărăciei 4. Rata productivității muncii pe vîrstă, sex și domenii ocupaționale, precum și mediul de reședință rural / urban 5. Gradul de incluziune pe piața muncii 6. Coraportul între ofertele educaționale și cerințele pieței muncii 7. Numărul migranților încadrați în câmpul muncii 8. Numărul de locuri de muncă nou create pe domenii ocupaționale și mediul de reședință rural / urban 9. Rata deficitului forței de muncă pe domenii ocupaționale și mediul de reședință rural / urban 10. Ponderea programelor ocupaționale lansate 11. Rata ocupării informale		

					12. Indicele decalajului salarial dintre femei și bărbați 13. Valoarea salariului minim garantat în raport cu minimul de existență		
		1.3.Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Strategiei și a Planului de Acțiuni, modificarea planului de acțiuni după caz	MMPSF	2019	1.Raport elaborat 2. Impact estimat privind implementarea la jumătate de perioadă		
Domeniul de intervenție: Drepturile copilului							
Obiectivul I: Protecția copilului							
Ținta strategică A: Diminuarea semnificativă a ratei copiilor separați de familie și a numărului de copii plasați în instituții rezidențiale							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii de sat în domeniul protecției copiilor	1.1. Monitorizarea și evaluarea Strategiei pentru protecția copilului pe anii 2014-2020 și Planului de acțiuni	MMPSF, MEdu, MS, MAI	2017-2020	1. Plan cadru de transformare a instituțiilor rezidențiale 2. Numărul de instituții rezidențiale reorganizate 3. Rețea de servicii sociale în sprijinul familiei cu copii în risc de separare 4. Sistem integrat cu privire la colectarea datelor la situația copilului 5. Servicii de îngrijire de tip familial pentru cu copii cu vârsta 0-3 ani inclusiv cu dizabilități 6. Servicii de planificare familiale și de formare a abilităților parentale pentru creșterea și educarea copiilor 7. Program național de formare a deprinderilor parentale 8. Sistem de monitorizare a părinților migranți și a persoanelor în grija cărora rămân copiii migranților 9. Campanii de sensibilizare cu privire la		

					<p>atitudinea față de copiii părinții cărora sunt plecați peste hotare, precum și a celor din familiile vulnerabile sau marginalizate</p> <p>10. Campanii de încurajare a preluării copiilor spre îngrijire de tip familial</p> <p>11. Sistem informațional automatizat “Asistență socială”</p> <p>12. Serviciu de support psiho-pedagogic pentru copiii cu probleme de comportament</p> <p>13. Servicii de plasament pentru copii cu devieri de comportament și copii care au comis infracțiuni</p> <p>14. Serviciul pentru copiii străzii</p> <p>15. Servicii și mecanisme de prevenire și combatere a violenței, neglijării și exploatării</p> <p>16. Servicii de securizare și facilitare a întrevederii copiilor cu părinții eventuali abuzatori, a situațiilor de părinți în conflict și prevenirii de răpire a copiilor</p> <p>17. Serviciul de asistență telefonică gratuită pentru copii</p> <p>18. Serviciul de reabilitare a agresorilor, inclusiv a agresorilor sexuali</p> <p>19. Reguli obligatorii pentru furnizorii de servicii de internet</p> <p>20. Campanii de sensibilizare în scopul recrutării asistenților parentali profesioniști pentru plasamentul copiilor nou născuți, copilor cu dizabilități, minorilor gravide, mamelor gravide cu risc de abandon al copiilor</p>		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a Strategiei și Planului de acțiuni cu modificarea Planului, după caz	MMPSF	2018	<p>1. Raport elaborat</p> <p>2. Impact evaluat</p> <p>3. Plan modificat, după caz</p>		

Ținta strategică B: Politici în domeniul protecției copilului bazate pe evidențe							
Nr.	Ațiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Dezvoltarea și implementarea sistemului informațional automatizat	1.1. Colectare și prelucrarea datelor privind sistemul de protecție a copiilor în situație de risc și a copiilor separați de părinți	MMPSF	2017-2020	1. Sistem informațional automatizat de colectare și prelucrare a datelor creat și funcțional 2. Date colectate și dezagregate		
		1.2. Consolidarea capacităților autorităților responsabile de elaborarea și promovarea politicilor în domeniul protecției copiilor în situație de risc și copiilor separați de părinți, privind analiza, monitorizarea, evaluarea și managementul politicilor	MMPSF	2017-2020	1. Numărul de angajați instruiți din cadrul subdiviziunilor subordonate MMPSF		

Obiectivul II: Consolidarea sistemului de justiție juvenilă

Ținta strategică A: Rata diminuată la maxim a minorilor aflați în detenție și numărul sporit al copiilor care au săvârșit infracțiuni implicați în programe special de reeducare

Nr.	Ațiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Specializarea și instruirea actorilor implicați în sistemul de justiție juvenilă	1.1. Specializarea judecătorilor și procurorilor în cauzele penale privind minorii	INJ, CSM, PG, CSP	2017-2021	1. Numărul de procurori, judecatori instruiți, specializați		Partenerii de dezvoltare, ONG
		1.2. Instruirea inițială și continuă a judecătorilor și procurorilor privind examinarea cauzelor cu implicarea minorilor	INJ	2018-2021	1. Numărul de instruiți desfășurate 2. Numărul de judecatori și procurori instruiți		
		1.3. Instruirea agenților constatați, polițiștilor și ofițerilor de urmărire penală	MAI, PG	2017-2021	1. Numărul de instruiți 2. Numărul de agenți constatați, polițiști și ofițeri de urmărire penală instruiți		Parteneri de dezvoltare, ONG
		1.4. Instruirea funcționarilor din cadrul APL	MMPSF, MEdu, APL	2017-2021	1. Numărul de instruiți 2. Numărul funcționarilor instruiți		Parteneri de dezvoltare, ONG

2	Perfectionarea mecanismului național privind dejudiciarizarea cauzelor penale cu implicarea minorilor în conflict cu legea	2.1. Dezvoltarea și promovarea măsurilor extrajudiciare de soluționare a cauzelor cu implicarea copiilor	PG, CSM, MAI	2017-2021	1. Rata de cauze penale dejudiciariate 2. Numărul de minori liberați de raspunderea sau pedeapsa penală		Partenerii de dezvoltare, ONG
3	Definitivarea și reglementarea statutului interviatorului în procedura specială de audiere a copiilor victime / martori ai infracțiunii, în condițiile art. 110/1 Cod de procedură penală	3.1. Elaborarea cadrului normativ relevant	MJ	2018	1. Statut elaborat și aprobat		
4	Consolidarea activităților de reabilitare și reintegrare a minorilor în conflict cu legea sub vârsta răspunderii penale	4.1. Completarea legislației cu prevederi de reglementare a măsurilor de intervenție în privința minorilor sub vârsta răspunderii penale	MJ, Parlamentul	2018-2021	1. Cadrul normativ modificat și adoptat 2. Mecanism instituit		PG MAI
5	Crearea mecanismelor de protecție a drepturilor minorilor aflați în detenție	5.1. Monitorizarea instituțiilor de detenție de către Ombudsmanul pentru drepturile copilului	MJ, Ombudsmanul pentru drepturile copilului	2017-2021	1. Rapoarte anuale cu privire la vizitele efectuate, elaborate și publicate		Partenerii de dezvoltare, ONG
		5.2. Elaborarea unor modificări la legislație, în special Codul de Executare, urmare a rapoartelor Ombudsmanului pentru drepturile copilului, după caz	MJ, Parlamentul		1. Cadru normativ modificat		

		5.3. Perfecționarea mecanismului de plângere pentru copii și asigurarea confidențialității acestuia	MJ, Ombudsman ul pentru drepturile copilului	2017- 2018	1. Cadru normativ elaborat și aprobat		Partenerii de dezvoltare, ONG
		5.4. Asigurarea protecției depline și asigurarea dreptului copiilor în detenție de a fi în contact cu familia	MJ, DIP, Guvernul	2017- 2021	1. Rapoarte anuale elaborate 2. Rata personalului instruit		Partenerii de dezvoltare, ONG
6	Implementarea măsurilor punitive nonprivative de libertate aplicate minorilor	6.1. Aplicarea alternativelor la detenție în privința minorilor trași la răspundere penală	MJ, PG, CSM	2017- 2021	1. Cauze penale examinate 2. Numărul de măsuri alternative aplicate 3. Numărul de minori condamnați, care au beneficiat de măsuri alternative		Partenerii de dezvoltare, ONG
7	Consolidarea activității de probațiune juvenilă	7.1. Implementarea Strategiei de Dezvoltare a Sistemului Probațiunii pentru anii 2016-2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia cu referire la minorii în conflict cu legea	MJ	2017- 2020	1. Raport anual prezentat Guvernului 2. Rata minorilor în conflict cu legea reabilitați urmare ale activităților de probațiune		Partenerii de dezvoltare, ONG

Domeniul de intervenție: Drepturile persoanelor tinere

Obiectivul I: Asigurarea realizării drepturilor persoanelor tinere în Republica Moldova

Ținta strategică A: Crearea până în 2019 a condițiilor de abilitare a tinerilor în domeniul educației și instruirii și antrenarea până în 2021 a 50% din tinerii cu studii medii și superioare în programul național de abilitare economică, precum și în cel de abilitare a tineretului în domeniul educației și instruirii

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
------------	----------------	-------------------	--------------------------------	----------------------------	-------------------	--------------	------------------

1	Implementarea politicii statului în domeniul dezvoltării sectorului tineretului	1.1. Monitorizarea și evaluarea Strategiei naționale de dezvoltare a sectorului de tineret 2020 și a Planului de acțiuni pentru implementarea a acesteia	MTS	2017	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rata de participare a tinerilor, inclusiv celor cu oportunități reduse, în procesul decizional, dezagregat pe ani 2. Numărul APL de nivelul 1 care implică tinerii în procesul de luare a deciziilor 3. Numărul de consilii locale ale tinerilor 4. Rețea națională consolidată ale consiliilor locale ale tinerilor 5. Numărul programelor de mobilitate a tinerilor competitivi pe piața muncii 6. Cadrul legal funcțional pentru asigurarea protecției și securității în internet a tinerilor și adolescenților 7. Numărul de evenimente desfășurate anual în comun cu organizațiile internaționale și structurile de tineret 8. Rata de ocupare pe piața muncii a tinerilor cu vârsta de 15 – 29 ani 9. Ponderea tinerilor cu vârsta de 15 – 29 ani care au părăsit locul de muncă 11. Rata șomajului tinerilor 12. Numărul tinerilor din sistemul preuniversitar și universitar care au realizat intership-uri naționale sau internaționale 13. Numărul beneficiarilor de intership-uri angajați în câmpul muncii 14. Numărul organizațiilor de tineret beneficiari ai programului de dezvoltare instituțională 	Partenerii de dezvoltare, ONG
---	---	--	-----	------	---	-------------------------------

		1.2. Realizarea evaluării intermediare a Strategiei și Planului de acțiuni, cu modificarea Planului, după caz	MTS	2018	1. Raport elaborat 2. Impact evaluat 3. Modificări operate, după caz		Partenerii de dezvoltare, ONG
2	Consolidarea mecanismelor de informare a tinerilor	2.1. Asigurarea dreptului la informare a tinerilor prin Internet, utilizarea bibliotecilor cu echipament modern	MEdu, MTS	2021	1. Numărul de biblioteci cu echipament modern 2. Numărul de beneficiari din rândul tinerilor, dezagregat pe ani		Partenerii de dezvoltare, ONG
		2.2. Organizarea emisiunilor radio și TV pentru tineri și cu implicarea tinerilor	CCA, IPNAA, TRM, MEdu	2021	1. Numărul de emisiuni radio și TV pentru și cu implicarea tinerilor realizate annual		Parteneri de dezvoltare, ONG

Obiectivul II: Stimularea politicilor ce fac posibilă reducerea ratei șomajului în rândul tinerilor prin oferirea oportunităților pentru tineri de a avea un loc de muncă

Ținta strategică A: Până în 2021, reducerea ratei tinerilor fără un loc de muncă, fără educație sau formare, până la un nivel similar cu media din țările Europei Centrale și de Est

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Facilitarea procesului de angajare a tinerilor în câmpul muncii	1.1. Adoptarea politicilor de stimulare a angajării tinerilor absolvenți în câmpul muncii	MTS, Guvernul	2020	1. Document de politici elaborat și aprobat		Partenerii de dezvoltare, ONG
2	Încurajarea femeilor tinere să aleagă domeniile non-tradiționale de studii și profesii	2.1. Incluziunea dimensiunii de gen în orientarea profesională și vocațională în vederea accederii la meserii non-tradiționale	MTS, MEdu	2019-2020	1. Mecanism elaborat 2. Rata tinerelor liceene care optează pentru orientarea profesională și vocațională în vederea accederii la meserii non-tradiționale		
		2.2. Promovarea și ghidarea în carieră în domenii mai puțin tradiționale	MTS, MEdu	2019-2020	1. Ghid elaborat și aprobat 2. Rata tinerelor cu vârsta cuprinsă între 18 și 21 ani care își aleg domeniile non-tradiționale de studii și profesii		Partenerii de dezvoltare, ONG

Domeniul de intervenție: Drepturile persoanelor vârstnice

Obiectivul I: Asigurarea realizării drepturilor persoanelor vârstnice în Republica Moldova

Ținta strategică A: Participare socială și bătrânețe demnă pentru vârstnici

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului în domeniul protecției și incluziunii persoanelor vârstnice	1.1. Elaborarea planului de acțiuni (2017-2021) privind implementarea „Programului pentru integrarea problemei îmbătrînii în politici”	Guvernul, MMPSF	2017	1. Plan Elaborat și aprobat		
		1.2. Monitorizarea implementării planului de acțiuni (2017-2021) privind implementarea „Programului pentru integrarea problemei îmbătrînii în politici”	MMPSF	2017-2021	1. Rapoarte de monitorizare elaborate și publicate 2. Indicele de percepție față de persoanele vârstnice 3. Date dezagregate pe domenii ocupaționale privind gradul de implicare a persoanelor vârstnice 4. Coeficientul îmbătrînirii 5. Gradul de reflectare a impactului asupra îmbătrînirii în politicile naționale		Partenerii de dezvoltare ONG UNFPA
		1.3. Consolidarea capacităților autorităților administrației publice locale privind dezvoltarea strategiilor locale de asistență socială adresate vîrstnicilor	APL, MMPSF, APL	2018-2019	1. Numărul funcționarilor instruiți din cadrul APL 2. Ponderea autorităților locale care au elaborat strategii de asistență socială pentru vîrstnici		Partenerii de dezvoltare, ONG
2	Consolidarea mecanismului de instruire și educație a adulților la nivel național	2.1. Realizarea unui studiu cu privire la identificarea necesităților de educație / instruire a adulților și persoanelor în etate (accent pe vîrsta 55+)	MEdu, MMPSF, MC	2018	1. Studiu elaborat și recomandări formulate 2. Propuneri de soluționare a necesităților prezentate		Partenerii de dezvoltare, ONG
		2.2. Elaborarea și aprobarea Strategiei naționale cu privire la învățarea pe tot parcursul vieții	MEdu, MMPSF, MC	2017-2018	1. Strategie elaborată și aprobată		Partenerii de dezvoltare, ONG
		2.3. Promovarea creării Cluburilor de Educație a Adulților și Cluburilor de Educație a Persoanelor în Etate în cadrul structurilor deja existente (ONGuri, școli, licee, universități,	MMPSF, MEdu, MC	2019	1. Localuri identificate / create 2. Rata persoanelor în etate care frecventează aceste localuri		Partenerii de dezvoltare, ONG

		biblioteci, case de cultură, etc)					
3	Consolidarea competitivității și capacităților persoanelor de vârstă pre-pensionară și a persoanelor în etate pe piața forței de muncă	3.1. Desfășurarea campaniilor anuale de promovare a persoanei în etate active și de combatere a ageismului (discriminarea pe criteriu de vârstă)	MMPSF	2017-2019	1. Numărul campaniilor desfășurate; 2. Numărul materialelor distribuite; 3. Numărul persoanelor informate.		
		3.2. Încurajarea și motivarea angajatorilor de a asigura orientare în carieră și cursuri vocaționale pentru persoane de vârstă pre-pensionară și persoane în etate	MMPSF	2017-2021	1. Ponderea vârstnicilor angajați în câmpul muncii; 2. Numărul angajatorilor care organizează cursuri vocaționale		
		3.3. Implementarea programelor de auto-angajare și antreprenariat pentru persoanele cu vârsta pre-pensionară	MMPSF	2017-2021	1. Numărul programelor desfășurate 2. Numărul participanților 3. Numărul vârstnicilor care desfășoară activitate antreprenorială.		

Ținta strategică B : Creșterea indicelui calității vieții persoanelor vârstnice de la 34,5 pînă la 40 puncte⁵

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	1.1. Asigurarea accesului persoanelor vârstnice la servicii sociale	1.1. Elaborarea Legii privind asistența socială a persoanelor vârstnice	MMPSF, MF, MS, APL, CALM	2017-2020	1. Cadru normativ elaborat și aprobat		Partenerii de dezvoltare, ONG
		1.2. Elaborarea metodologiei de costificare a serviciilor sociale adresate vârstnicilor	MMPSF, MF, APL,	2017-2021	1. Metodologie aprobată		Partenerii de dezvoltare
		1.3. Definirea pachetului de servicii sociale statutare adresate vârstnicilor	MMPSF, MF, APL, Guvernul	2017-2021	1. Act normativ aprobat		ONG, Partenerii de dezvoltare

⁵ Conform barometrului demografic Calitatea vieții persoanelor vârstnice

		1.4. Asigurarea implementării Programului de ajutor social	MMPSF, APL	2017-2021			
2	Continuarea implementării reformei sistemului de pensionare	2.2. Ajustarea indexării pensiilor	MMPSF, CNAM, MF	2017-2021	1. Procedurile de indexare întreprinse 2. Rata beneficiarilor și a nivelului de trai ridicată		
3	Implicarea Republicii Moldova și asumarea angajamentelor în conformitate cu Strategia Globală și Planul de Acțiuni pentru Guverne cu privire la Îmbătrânire și Sănătate al Organizației Mondiale a Sănătății	3.1. Asumarea angajamentelor de către Republica Moldova în conformitate cu Strategia Globală și Planul de Acțiuni pentru Guverne cu privire la Îmbătrânire și Sănătate al OMS	MS, Parlamentul	2019	1. Angajamente asumate și implementate		
4	Asigurarea accesului persoanelor în etate la servicii medicale primare, de îngrijire și geriatrie cât mai aproape locului de trai	4.1. Evaluarea accesului la servicii de sănătate a persoanelor vârstnice		2018	1. Studiu elaborat și publicat 2. Recomandări formulate		
		4.2. Dezvoltarea capacităților centrelor de sănătate primare și a spitalelor raionale	MS	2017-2020	1. Rata vârstnicilor care beneficiază de servicii medicale în cadrul centrelor de sănătate primare		Partenerii de dezvoltare
		4.3. Informarea populației despre pachetul serviciilor medicale prestate de centrele de sănătate primară	MS, APL	2018-2019	1. Material informațional elaborat și distribuit		
5	Asigurarea acoperirii necesității de servicii geriatrie la toate nivelele, centrate pe persoană	5.1. Instruirea specialiștilor în geriatrie – a personalului medical specializat și a personalului medical implicat în procesul de diagnostic și terapeutic (inclusiv medici de familie)	MS	2018-2019	1. Numărul specialiștilor instruiți în domeniul geriatriei		

		5.2. Creșterea gradului de acoperire cu medici geriatri	MS	2018-2021	1. Numărul medicilor geriatri versus localități		
		5.3. Specificarea serviciilor geriatrice în Programul UNIC al asigurării obligatorii de asistență medicală conform necesităților și riscurile de sănătate a populației	MS	2020	1. Servicii geriatrice incluse în Programul UNIC al asigurării obligatorii de asistență medicală		
Domeniul de intervenție: Drepturile persoanelor cu dizabilități							
Obiectivul I: Asigurarea cadrului legal și de politici în domeniul drepturilor persoanelor cu dizabilități							
Ținta strategică A: Drepturile persoanelor cu dizabilități sînt deplin respectate, protejate și asigurate							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea statului privind incluziune socială a persoanelor cu dizabilități	1.1. Aprobarea Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022 1.2. Monitorizarea și evaluarea implementării Programului național de incluziune socială a persoanelor cu dizabilități pentru anii 2017-2022	MMPSF, Guvernul	2017	1. Program aprobat		
			MMPSF	2021	1. Numărul persoanelor cu dizabilități care au beneficiat de măsurile de protecție socială în comunitate 2. Numărul de instituții educaționale incluzive 3. Numărul de copii și tineri din instituțiile educaționale incluzive care au beneficiat de educație de calitate în fiecare an 4. Numărul de persoane cu dizabilități care au beneficiat în fiecare an de servicii medicale, de abilitare și reabilitare de calitate în raport cu cei care au nevoie de aceste servicii 5. Rata de angajare în câmpul muncii a persoanelor cu dizabilități 6. Rata de participare a persoanelor cu dizabilități la viața politică, publică și culturală		Partenerii de dezvoltare

					7. Rata accesibilității infrastructurii, transportului, informației și comunicațiilor pentru persoanele cu dizabilități în fiecare an 8. Numărul campaniilor de informare a populației cu privire la drepturile și abilitățile persoanelor cu dizabilități		
		1.3. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Programului cu modificarea lui, după caz	MMPSF	2020	1. Raport elaborat 2. Impact estimat privind implementarea la jumătate de perioadă 3. Document modificat, după caz		
2	Implementarea politicii statului privind dezinstituționalizare	2.1. Elaborarea și aprobarea unui Program național de dezinstituționalizare	MMPSF	2017 – 2018	1. Program elaborat și aprobat		Partenerii de dezvoltare

Domeniul de intervenție: Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice

Obiectivul I: Asigurarea integrării minorităților naționale în toate domeniile de activitate a statului prin consolidarea cadrului de politici și cel legal

Ținta strategică A: Relații interetnice consolidate pe întreg teritoriul Republicii Moldova

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului privind consolidarea relațiilor interetnice	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027 și a Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027	BRI	2020	1. Numărul reprezentanților minorităților naționale angajați la toate nivelurile administrației publice, dezagregate pe sex și vârstă 2. Numărul persoanelor aparținând minorităților naționale implicate în programe de instruire, inclusiv prin predarea limbii de române, pentru crearea condițiilor necesare în vederea recrutării acestora la toate nivelurile administrației publice 3. Numărul reprezentanților minorităților naționale implicați în		APL, Partenerii internaționali, UNESCO, UNICEF

					<p>organele consultative</p> <p>4. Numărul de mecanisme consultative cu minorități naționale eficiente la nivel local și național</p> <p>5. Sistem de colectare și analiză a datelor referitoare la relațiile interetnice, dezagregate pe sexe, cunoașterea limbilor și alte criterii</p> <p>6. Rata persoanelor cu competențe de comunicare în limba română sporite în urma absolvirii cursurilor lingvistice</p> <p>7. Cadru normativ privind punerea în aplicare a prevederilor articolelor din Codul educației, care se referă la studierea și predarea în limbile minorităților naționale</p> <p>8. Numărul campaniilor de promovare a multilingvismului și prezenței sporite a diversității lingvistice în societate</p> <p>9. Numărul de jurnaliști instruiți în vederea reflectării diversității și dialogului intercultural</p> <p>10. Numărul de evenimente/campanii de promovare a diversității în societate organizate, programe TV și audio difuzate, materiale distribuite prin rețelele sociale</p> <p>11. Gradul de educație interculturală</p> <p>10. Numărul de programe radio și TV în care se reflectă diversitatea etnică, culturală și lingvistică a societății</p>	
		1.2.Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii	BRI	2020	<p>1.Raport elaborat</p> <p>2. Impactul estimat</p> <p>3. Strategie modificată, după caz</p>	APL, partenerii internaționali, ONG

	2017-2027 cu modificarea ei, după caz					
	1.3. Evaluarea finală a impactului Planului de acțiuni pentru anii 2017-2020	BRI	2020	1. Raport final de evaluare a impactului elaborat 2. Recomandări formulate		
	1.4. Elaborarea următorului Plan de acțiuni pentru anii 2021-2024 privind implementarea Strategiei de consolidare a relațiilor interetnice în Republica Moldova pentru anii 2017-2027	BRI	2021	1. Plan elaborat și aprobat		Grupul de lucru interministeri al CCOE, BRI, ONG, partenerii internaționali

Obiectivul II: Prevenirea și combaterea discriminării față de persoanele de etnie romă

Ținta strategică A: Susținerea populației de etnie romă realizată pe întreg teritoriul Republicii Moldova

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Implementarea politicii statului privind susținerea populației de etnie romă	1.1. Monitorizarea și evaluarea implementării Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă pe anii 2016-2020	BRI, APC	2020	1.Rata de participare a copiilor romi, în special a fetelor rome, în sistemul educațional preșcolar și preuniversitar 2. Rata absenteismului nemotivat și abandonului școlar timpuriu 3. Rata de încadrare în câmpul muncii a persoanelor de etnie romă 4. Numărul de persoane de etnie romă beneficiari de protecție socială 5. Numărul de persoane de etnie romă beneficiari de servicii calitative medicale 6. Condiții de locuit pentru persoanele de etnie romă, în special în localitățile intens populate de romi 7. Rata de participare a romilor în procesul de luare a deciziilor la nivel		ONG, OHCHR, OSCE

					local și central 8. Gradul de promovare a diversității culturale a romilor		
		1.2. Realizarea evaluării intermediare a impactului implementării Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă pe anii 2016-2020 cu modificarea lui, după caz	BRI	2018	1. Raport elaborat 2. Impactul estimat 3. Plan modificat, după caz		APC, APL, ONG-roma
		1.3.Evaluarea finală a impactului Planului de acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă pe anii 2016-2020	BRI	2020	1. Raport final de evaluare a impactului elaborat 2. Recomandări formulate		
		1.4.Elaborarea unui nou Plan de Acțiuni pentru susținerea populației de etnie romă pe anii 2021-2025	BRI	2021	1. Grup de lucru creat 2. Proiect elaborat și consultat		APC, APL, ONG

Obiectivul III: Prevenirea și combaterea discriminării față de persoanele ce fac parte din grupurile religioase minoritare

Ținta strategică A: Drepturilor diversității religioase susținute prin respectarea convingerilor religioase a grupurilor religioase minoritare

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea diversității culturale religioase în instituțiile de învățământ	1.1. Revizuirea curriculumului școlar în lumina diversității culturale religioase și importanței respectului pentru minoritățile religioase	MEdu	2017-2018	1. Curriculum școlar revizuit și aplicat		UNICEF, AOP
2	Ridicarea gradului de cunoaștere în rândul comunităților religioase minoritare a drepturilor sale, mecanismelor de îndeplinire a obligației statului	2.1. Desfășurarea activităților de capacitate a reprezentanților comunităților religioase minoritare în domeniul exercitării dreptului la libertatea de conștiință, gândire și religie și mecanismelor de protecție împotriva discriminării	CPDAE	2018	1. Numărul de instruiți desfășurate versus numărul de reprezentanți ai diferitor culte religioase versus numărul de localități de unde vin		ONG, PNUD

	de a asigura realizarea dreptului la libertatea de conștiință, gândire și religie și mecanismelor de protecție împotriva discriminării						
--	--	--	--	--	--	--	--

Domeniul de intervenție: Respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană

Obiectivul I: Asigurarea respectării drepturilor omului în regiunea transnistreană a Republicii Moldova

Ținta strategică A: Rezervele și declarațiile privind limitarea teritorială a aplicării tratatelor și convențiilor internaționale în domeniul drepturilor omului pentru regiunea transnistreană sunt retrase

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Îndeplinirea procedurilor naționale relevante retragerii declarațiilor și rezervelor privind limitarea teritorială a aplicării tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului, inclusiv ICCPR-OP1 și ICCPR-OP2	1.1. Întreprinderea măsurilor menite să contribuie la retragerea declarațiilor și rezervelor teritoriale formulate de RM la tratatele internaționale în domeniul drepturilor omului la care este parte, inclusiv ICCPR-OP1 și ICCPR-OP2	MAEIE, MJ	2017-2018	1. Numărul consultațiilor publice		
		1.2. Elaborarea și promovarea proiectelor de acte normative cu privire la retragerea declarațiilor și rezervelor teritoriale	MAEIE, MJ	2021	1. Numarul de acte promovate și rezerve / declarații retrase		

Ținta strategică B: Intensificarea dialogului în domeniul drepturilor omului la nivel de experți pentru problemele drepturilor omului din regiunea transnistreană

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Abordarea sistematică în	1.1. Identificarea și includerea pe agenda de negocieri a problemelor	Cancelaria de Stat,	2017-2021	1. Numărul de intervenții		

procesul de negocieri a problematicii drepturilor omului în regiunea transnistreană	prioritare în domeniul drepturilor omului	BPR, MJ, OAP				
	2.2. Asigurarea activității subgrupului pentru drepturile omului, cu implicarea reprezentanților societății civile de pe ambele maluri și a organizațiilor internaționale relevante	Cancelaria de Stat, BPR, MJ, OAP	2017	1. Numărul de ședințe desfășurate		
	2.3. Elaborarea și punerea în aplicare a unui mecanism de deblocare a accesului fermierilor din raionul Dubăsari la terenurile agricole, amplasate după traseul Râbnița-Tiraspol	Mec, MAIA, ARFC, Cancelaria de Stat, BPR	2021	1. Număr de acțiuni întreprinse 2. Mecanism elaborat și implementat		
	2.4. Identificarea unui mecanism de schimburi informaționale Chișinău-Tiraspol în privința datelor cu caracter personal	CPDCP, Cancelaria de Stat, BPR	2021	1. Număr de acțiuni întreprinse 2. Mecanism identificat		
	2.5. Sensibilizarea participanților în formatul de negocieri „5+2”, organizațiilor internaționale relevante, misiunilor diplomatice acreditate în Republica Moldova asupra cazurilor de încălcare a drepturilor omului în regiunea transnistreană	Cancelaria de Stat, BPR, MAEIE	2017-2021	1. Număr de sesizări perfectate		

Obiectivul II: Reducerea numărului de încălcări ale drepturilor omului în regiunea transnistreană și zonele limitrofe

Ținta strategică A: Suport și asistență oferită, în mod sistematic, persoanelor a căror drepturi au fost încălcate

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
-----	---------	------------	-------------------------	---------------------	------------	-------	-----------

1	Oferirea suportului și asistenței, în mod sistematic, persoanelor a căror drepturi au fost încălcate în regiunea transnistreană	1.1. Fortificarea capacităților Oficiului Avocatului Poporului în scopul identificării mecanismelor necesare în vederea asigurării respectării drepturilor omului pe întreg teritoriul al Republicii Moldova	OAP, Cancelaria de Stat, BPR	2018	1. Studiu elaborat		
		1.2. Analiza sistemică a situației privind respectarea drepturilor omului în regiunea transnistreană	OAP	2017-2021	1. Rapoarte anuale și speciale elaborate		
		1.3. Facilitarea organizării unor platforme de dialog între organizațiile care se preocupă de drepturile omului pe ambele maluri ale Nistrului	Cancelaria de Stat, BPR	2017-2021			

Ținta strategică B: Creșterea cu 50% a numărului de cazuri documentate în ceea ce privește aplicarea torturii și tratamentelor inumane și degradante documentate în regiunea transnistreană

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Monitorizarea situației persoanelor aflate în locurile de detenție în stînga Nistrului	1.1. Identificarea organizațiilor societății civile, coalițiilor, altor tipuri de instituții care au drept scop monitorizarea situației cu privire la deținuți în regiunea transnistreană	Cancelaria de Stat, BPR, OAP	2017-2021	1. Instituții identificate 2. Echipe de monitorizare create		
		1.2. Instruirea Organizațiilor Societății Civile / echipelor de monitorizare în domeniul prevenirii torturii	OAP	2017-2021	1. Număr de întruniri organizate 2. Număr persoane instruite		

Ținta strategică C: Creșterea cu 20% a numărului de elevi în instituțiile de învățămînt cu predare în grafia latină din stînga Nistrului

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Asigurarea condițiilor necesare pentru buna funcționare a	1.1. Acordarea suportului permanent, prin delegarea atribuțiilor de coordonare la nivel de Viceministru	Cancelaria de Stat, MEdu	2017-2021	1. Ordin emis		

	școlilor moldovenești cu predare în grafie latină din regiunea transnistreană	1.2. Promovarea studierii, în condiții de egalitate, a limbilor vorbite în regiunea transnistreană	MEdu	2017-2021	1. Ponderea numărului de elevi înmatriculați în instituțiile de învățământ		
2	Promovarea sporirii numărului de școli cu studiere în limba maternă, proporțional procentajului stabilit pe grupuri lingvistice	2.1. Desfășurarea unei campanii de informare a populației din stînga Nistrului cu privire la beneficiile instruirii de calitate	MEdu	2017-2021	1. Numărul de persoane participante din cadrul celor vizte		
		2.2. Elaborarea unui studiu privind situația limbilor vorbite în regiunea transnistreană și modul de realizare a studiilor în limbile vorbite	MEdu	2018	1. Studiu desfășurat și prezentat 2. Recomandări formulate și diseminate		
		2.3. Depunerea eforturilor constante în vederea asigurării unor oportunități egale pentru elevii care studiază în alte instituții de învățământ decît cele din subordinea Ministerului Educației	MEdu	2017-2021	1. Măsurile / mecanisme de asigurare a oportunităților egale de studiere elaborate și aprobate		

Ținta strategică D: Creșterea cu 50% a numărului de persoane documentate, persoane care domiciliază în regiunea transnistreană

Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Elaborarea unui mecanism de documentare a locuitorilor din regiunea transnistreană (nașteri, căsătorii, decese, acordarea de cetățenii, etc.)	1.1. Identificarea curențelor în procesul de documentare și perfecționare a cadrului normativ existent	SSC, MTIC, ÎS CRIS Registru	2017-2021	1. Cercetare desfășurată și prezentată Ministerului Justiției		
		1.2. Elaborarea mecanismului și implementarea acestuia	SSC, MTIC, ÎS CRIS Registru	2018-2019	1. Mecanism unitar elaborat și implementat		
		1.3. Crearea infrastructurii necesare pentru prestarea serviciilor de documentare (subdiziuni teritoriale împuternicite, servicii accesibile)	SSC, MTIC, ÎS CRIS Registru	2018-2020	1. Entități de prestare a serviciilor de documentare create		

Obiectivul III: Creșterea ponderii activității societății civile în procesul de monitorizare a încălcărilor drepturilor omului

Ținta strategică A: Creșterea cu 50% a organizațiilor care implementează proiecte și acțiuni de promovare și apărare a drepturilor omului în regiunea transnistreană							
Nr.	Acțiuni	Subacțiuni	Instituția responsabilă	Termen de realizare	Indicatori	Buget	Parteneri
1	Încurajarea activității organizațiilor societății civile și grupurilor de inițiativă în regiunea transnistreană	1.1. Facilitarea organizării unor platforme de dialog între organizațiile care se preocupă de drepturile omului pe ambele maluri ale Nistrului	Cancelaria de Stat, BPR	2017-2018	1. Platformă creată și activități realizate		
		1.2. Extinderea dialogului dintre autorități și societatea civilă din regiunea transnistreană, inclusiv prin prisma măsurilor de consolidare a încrederii	Cancelaria de Stat, BPR	2017-2018	1. Numărul de ședințe comune organizate 2. Numărul de participanți		
2	Protecția apărătorilor drepturilor omului care realizează acțiuni și activități în regiunea transnistreană sau pentru locuitorii din regiunea transnistreană	2.1. Elaborarea unor mecanisme de protecție clare pentru persoanele care desfășoară activități de promovare și apărare a drepturilor omului în regiunea transnistreană	Cancelaria de Stat, BPR	2018	1. Mecanism creat și implementat		
		2.2. Mobilizarea sprijinului extern în vederea îmbunătățirii situației DO în regiunea transnistreană și protejării apărătorilor DO	Cancelaria de Stat, BPR, OAP	2017-2021	1. Declarații și comunicate difuzate		
3	Familiarizarea societății din stînga Nistrului cu mecanismele de apărare a drepturilor și libertăților omului	3.1. Sensibilizarea persoanelor din stînga Nistrului în vederea respectării drepturilor și libertăților omului	OAP, APC	2017-2021	1. Numărul campaniilor de sensibilizare		
		3.2. Mediatizarea cazurilor de încălcare a drepturilor și libertăților omului	OAP, Cancelaria de Stat, BRP	2017-2021	1. Rapoarte efectuate și diseminate		
		3.3. Contribuirea la consolidarea educației în domeniul drepturilor și libertăților omului	MEdu	2017-2021	1. Curriculum elaborat		OAP

		3.4. Elaborarea și desemnarea materialelor informative despre drepturile și libertățile omului în regiunea transnistreană	OAP, Cancelaria de Stat, BPR	2017-2021	1. Numărul de pliante elaborate și diseminate		
--	--	---	------------------------------	-----------	---	--	--